

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

KOMUNIKACE V BUDOVNÍ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY PRO ROZVOJ REGIONŮ

COMMUNICATION IN BUILDING A TECHNICAL INFRASTRUCTURE FOR REGIONAL
DEVELOPMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Adéla Řeháková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

PhDr. DANA LINKESCHOVÁ, CSc.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Adéla Řeháková
Název	Komunikace v budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů
Vedoucí práce	PhDr. Dana Linkeschová, CSc.
Datum zadání	31. 3. 2019
Datum odevzdání	10. 1. 2020

V Brně dne 31. 3. 2019

---

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

- Linkeschová, D.: K otázkám managementu ve stavebnictví
- Muhlfeit, J. a Costi, M.: Pozitivní leader
- Koubek, J.: Řízení lidských zdrojů
- Veber, J.: Management
- Konečný, Wagnerová: Management v praxi
- Vodáček, Vodáčková: Management
- Stýblo, J.: Moderní personalistika
- Časopisy: Moderní řízení, HRM, HN a další

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem práce je nejprve teoreticky vymezit téma významu komunikace v budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů. V praktické části pak provést výzkumné šetření, analyzovat jeho výsledky a posoudit jejich praktické uplatnění ve veřejné oblasti.

Rámcová osnova zadání:

1. Úvod, zvolený cíl práce
2. Teoretická část
  - zvláštnosti a význam manažerské práce a komunikace
  - budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů.
  - specifika stavebnictví
3. Empirická část
  - pracovní hypotézy k otázkám komunikace a budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů.
  - tvorba dotazníku a charakteristika zvoleného souboru
  - analýza empirického šetření
4. Dílčí závěry a doporučení
5. Závěr

Požadovaným výstupem je zpracování studie na dané téma.

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

PhDr. Dana Linkeschová, CSc.
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Diplomová práce „Komunikace v budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů“ se zabývá komunikací vedení obce s občany, stavem technické infrastruktury v obcích a rozvojem regionů. V teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy a je obecně popsána problematika komunikace, technické infrastruktury, rozvoje regionů a spolupráce obcí. V empirické části je provedeno a analyzováno kvantitativní šetření formou dotazníků cílených na obyvatele obcí Jihomoravského kraje a kvalitativní šetření formou rozhovorů se starosty obcí. Na závěr jsou vyhodnoceny výsledky šetření a jsou uvedeny možná doporučení.

KLÍČOVÁ SLOVA

Komunikace, technická infrastruktura, rozvoj, region, rozvoj regionů, spolupráce obcí

ABSTRACT

Diploma thesis „Communication In Building A Technical Infrastructure For Regional Development“ deals with communication between municipality and citizens, local technical infrastructure conditions, regional development, and municipality cooperation. In the theoretical section, there are explained basic terms and described topics of communication, technical infrastructure, and regional development. In the empirical section, there is analyzed the quantitative citizen research in the South Moravia region and the qualitative research based on interviews with mayors. The conclusion contains the evaluation of the research results and possible recommendations.

KEYWORDS

Communication, technical infrastructure, development, region, regional development, municipality cooperation

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Bc. Adéla Řeháková *Komunikace v budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů*. Brno, 2020. 108 s., 9 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce PhDr. Dana Linkeschová, CSc.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce s názvem *Komunikace v budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 10. 1. 2020

Bc. Adéla Řeháková
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Komunikace v budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 10. 1. 2020

Bc. Adéla Řeháková
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych ráda poděkovala své vedoucí práce PhDr. Daně Linkeschové, CSc. za cenné rady a konzultace v průběhu zpracování práce. Dále bych poděkovala všem, kteří se zapojili do dotazníkového šetření a dále lidem, kteří byli ochotni mi věnovat čas při řízených rozhovorech. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat svému manželovi za podporu.

OBSAH

1	ÚVOD A CÍL PRÁCE	10
2	TEORETICKÁ ČÁST	12
2.1	Základní pojmy.....	12
2.1.1	Obec.....	12
2.1.2	Region.....	14
2.1.3	Veřejná infrastruktura.....	14
2.1.4	Specifika stavebnictví	15
2.1.5	Komunikace	17
2.1.6	Management.....	18
2.1.7	Manažerská práce	19
2.1.8	Regionální management.....	24
2.2	Komunikace představitelů obce s občany	25
2.2.1	Nástroje komunikace s občany	26
2.2.2	Komunikace záměrů s občany	32
2.2.3	Územní plánování.....	33
2.2.4	Program rozvoje obce	37
2.3	Veřejná infrastruktura	41
2.3.1	Dopravní infrastruktura	42
2.3.2	Technická infrastruktura.....	43
2.3.3	Datová infrastruktura.....	47
2.3.4	Budování technické infrastruktury.....	48
2.3.5	Definování zodpovědnosti.....	49
2.4	Rozvoj regionu	52
2.4.1	Region.....	52

2.4.2	Rozvoj	54
2.4.3	Meziobecní spolupráce	56
2.4.4	Samostatná a přenesená působnost obce.....	60
3	EMPIRICKÁ ČÁST.....	62
3.1	Dotazníkové šetření.....	63
3.2	Metodika výzkumu.....	64
3.3	Výzkumné hypotézy.....	65
3.4	Vyhodnocení dat dotazníkového šetření	66
3.5	Dílčí závěry.....	92
3.6	Doporučení.....	94
4	ZÁVĚR	97
5	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	99
6	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	105
7	SEZNAM GRAFŮ.....	106
8	SEZNAM TABULEK	108
9	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	108
10	SEZNAM PŘÍLOH.....	108

1 ÚVOD A CÍL PRÁCE

Ve své diplomové práci s názvem „Komunikace v budování technické infrastruktury pro rozvoj regionů“ se zaměřím na komunikaci vedení obce s občany, technickou infrastrukturu v obci a rozvoj regionu.

Nejmenší regionem lze označit obec. Obcí je v České republice přes 6 000. Největší zastoupení mají obce do 500 obyvatel. V práci se zaměřím na obce v Jihomoravském kraji (JMK). V JMK je dle ČSÚ celkem 673 obcí¹, největší zastoupení mají obce do 499 obyvatel a to 301 obcí, avšak bydlí v nich pouze 6,7 % obyvatel JMK.

Dle dostupných výzkumů není lehké budovat technickou infrastrukturu v malých obcích a v přepočtu na jednoho obyvatele je infrastruktura dražší než ve větších městech. Obce mohou při budování infrastruktury spolupracovat s okolními obcemi. Existují různé formy spolupráce – na regionální úrovni je to například dobrovolný svazek obcí.

Důležitá je komunikace záměrů vedení obce (starosta, obecní zastupitelstvo) s občany a dalšími dotčenými subjekty. Přípravná fáze před realizací infrastruktury (novostavba, oprava) je zpravidla několikaletá. V průběhu samotné realizace pak přichází řada omezení, která se přímo či nepřímo dotýkají občanů – průjezdnost obce, objízdné trasy, zvýšená hlučnost, zvýšená prašnost a řada dalších. Komunikace je tedy důležitá ve všech těchto fázích budování infrastruktury. Správně vedenou komunikací se dá mnoha stížnostem a problémům předcházet. Cílená komunikace by měla zahrnovat všechny dotčené subjekty.

Termín rozvoj regionů je v poslední době hojně užíván. Touto problematikou se zabývá regionální politika, která se zaměřuje na vyrovnávání hospodářských a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony.

V teoretické části je nejprve zaměřím na vymezení základních pojmů – komunikace, veřejná infrastruktura, rozvoj, region, rozvoj regionů, regionální management,

---

¹ Bilance počtu obyvatel v obcích Jihomoravského kraje | ČSÚ v Brně. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/bilance_poctu_obyvatel_v_obcich_jihomoravskeho_kraje

zvláštnosti a význam manažerské práce a komunikace, budování technické infrastruktury a specifika stavebnictví.

V empirické části provedu dotazníkové šetření mezi občany menších obcí na území Jihomoravského kraje. Toto šetření bude kvantitativní s počtem alespoň sto respondentů. Další část šetření bude kvalitativní, provedené formou rozhovorů se třemi starosty nebo starostkami menších obcí v JMK.

Cílem práce je vymezit nejprve teoreticky dané téma, vysvětlit základní pojmy a nastínit tuto problematiku, v empirické části provést kvantitativní dotazníkové šetření v obcích na území JMK – dotazováním se občanů a kvalitativní šetření formou rozhovorů se starosty obcí. Na závěr vyhodnotit výsledky šetření a uvést možná doporučení.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Základní pojmy

Na úvod teoretické části uvedu základní pojmy, se kterými v práci dále pracuji.

2.1.1 Obec

V České republice je k 31. 12. 2018 celkem 6258² obcí různých velikostí. Nejvíce obcí je na území Středočeského kraje – 1144, nejméně v kraji Karlovarském – 134. Největší zastoupení mají obce s počtem obyvatel 200 až 499, a to 1997 obcí na území České republiky. Obcí se 100 000 obyvatel a více je 6 (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec, Olomouc).

Definice obce dle zákona o obcích:³

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“

Obec je tedy:

- Základní jednotkou územní správy, subjekt samosprávy
- Vykonavatel státní správy
- Veřejnoprávní korporací, právnickou osobou, vlastní majetek
- Pečuje o všestranný rozvoj

Termín „obec“ bude v práci použit pro označení všech územních samosprávných celků dle zákona o obcích.

---

² Výstupní objekt VDB. Velikostní skupiny obcí - územní srovnání. [online]. [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=RSO02&z=T&f=TABULKA&katalog=30829&str=v62&evo=v554_!_VUZEMI97-100H_1&c=v61~2__RP2018MP12DP31

³ Zákona č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 1-2

Druhy obcí⁴

Obce lze rozdělit na města (má alespoň 3 000 obyvatel, na návrh obce stanovuje předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády), městyse (na návrh obce stanovuje předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády), statutární města jsou samostatně spravována zastupitelstvem města, rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města, území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy a posledním je hlavní město Praha.

Hlavní město Praha

Pozice hlavního města Prahy je ukotvena v zákoně č. 131/2000 Sb. Zákon o hlavním městě Praze, § 1:⁵

Praha je hlavní město České republiky, kraj a obec. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, příjmy a hospodaří za podmínek stanovených zákonem dle vlastního rozpočtu. Je samostatně spravována zastupitelstvem hlavního města Prahy. Dalšími orgány jsou rada hlavního města Prahy, primátor hlavního města Prahy, Magistrát hlavního města Prahy, zvláštní orgány hlavního města Prahy a městská policie hlavního města Prahy.

Orgány obce

Ze zákona o obcích⁶ vychází dle druhu obce:

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce, dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města, dalšími orgány jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města.

Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse, dalšími orgány jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.

---

⁴ Zákona č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení)

⁵ Zákon č. 131/2000 Sb. Zákon o hlavním městě Praze

⁶ Zákona č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 5

Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města, dalšími orgány jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města.

Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu, dalšími orgány jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu.

Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části, dalšími orgány jsou rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části.

2.1.2 Region

„Region je územní celek, který je pomocí jednoho či více znaků (kritérií) vyčlenitelný z širšího území. Obvykle je pomocí těchto znaků vymezován pro konkrétní účel, nebo mu v uspořádání území přísluší konkrétní funkce.“⁷

Administrativní regiony – pro potřeby výkonu státní správy a územní samosprávy

Účelové regiony – pro řešení určitých problémů, např. ekonomická zaostalost, problémy životního prostředí, ochrana přírody, technická infrastruktura.

Podle stejnorodosti můžeme rozdělit regiony na homogenní a heterogenní.

2.1.3 Veřejná infrastruktura

Veřejná infrastruktura je definována ve stavebním zákonu.⁸ Dělí se na dopravní infrastrukturu, technickou infrastrukturu, občanské vybavení a veřejné prostranství.

Veřejnou infrastrukturou se budu podrobněji zabývat v další části práce.

---

⁷ Regiony - Metodická podpora regionálního rozvoje. [online]. Copyright ©2005 [cit. 20-12-2019]. Dostupné z: http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/regiony_red.html

⁸ Zákon č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 2, odst. (1) písm. k)

2.1.4 Specifika stavebnictví

Stavebnictví je odlišné v mnoha aspektech oproti dalším odvětvím národního hospodářství. Podstatnou roli ve stavebnictví představuje manuální práce a stavební podniky se potýkají s nedostatkem manuálních pracovníků, nemluvě o kvalifikovaných pracovnících. Tomuto faktu nepřispívá nízká míra nezaměstnanosti v České republice. Dle ČSÚ byla ve třetím čtvrtletí roku 2019 obecná míra nezaměstnanosti 2,1 %.⁹

Stavební trh se vyznačuje těmito specifiky:¹⁰

- Značnou náročností na kapitál a jeho pomalý obrat
- Komplikovaností a unikátností smlouvy mezi investorem a dodavatelem (smlouva o dílo)
- Rozdílem v charakteru investora (veřejný, soukromý či kombinace)
- Mimořádnou rozmanitostí požadavků dle typů staveb (stavebních oborů)
- Různým způsobem zadávání stavby (výběrová řízení, druhy kontraktů, smluvní ceny apod.)
- Vysokou citlivostí poptávky na stav národního hospodářství
- Působení klimatických vlivů
- Manuální náročnost
- Nepřemístitelnost stavby, jedinečnost

Při hodnocení specifík ve stavebnictví, vychází paní Linkeschová¹¹ ze srovnání s průmyslem, oproti kterému má stavebnictví řadu nevýhod:

---

⁹ Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 07.01.2020] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost_nezamestnanost_prace

¹⁰ *Specifika stavebnictví – Architektura, stavebnictví. Architektura, stavebnictví - Vše co student potřebuje vědět* [online]. Copyright © 2020. Všechna práva vyhrazena. [cit. 09.01.2020]. Dostupné z: <http://stavebnictvi-architektura.studentske.cz/2009/05/specifika-stavebnictvi.html>

¹¹ LINKESCHOVÁ, Dana. *K otázkám managementu ve stavebnictví*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x., str. 16-17.

V průmyslu dochází ke stále vyšší automatizaci výroby, ale ve stavebnictví to není možné. K dispozici je řada stavebních strojů, ale největší roli zastává lidská manuální práce, která je fyzicky náročná a je nutná odbornost.

Vysoká míra fluktuace¹² pracovníků je pro stavebnictví typická a má značný vliv na efektivitu práce. Firma nového zaměstnance musí nejprve zaučit a teprve po zaučení jí přináší plný užitek.

„Průměrná míra fluktuace zaměstnanců u firem s více než 100 zaměstnanci v roce 2012 byla 11,5 %. Vyšší fluktuace panuje v zahraničních firmách působících v ČR, ve stavebnictví a v obchodě. Ve stavebnictví byla míra fluktuace 14,4 %.“¹³

Při provádění stavebních prací mají velký vliv povětrnostní podmínky. Negativní vliv přinášejí jak na manuální pracovníky, tak i na materiály, strojní vybavení a technologické postupy. V případě nepříznivých klimatických vlivů může dojít k nutnosti přerušování práce, což vede k prodloužení termínu výstavby.

Další nevýhodou je mobilita pracovního místa, která bývá zpravidla v rámci celé České republiky. Místo stavby je pevně spojeno s pozemkem a je nepřemístitelné, tudíž je nutné přemísťovat pracovníky a strojní vybavení, což vede k nutnosti precizní koordinace. Přesunem vzniká významné navýšení nákladů.

Stavebnictví zahrnuje určité technologické procesy, omezené například teplotou ovzduší při pracích v exteriéru, některé stavební firmy využívají sezónního zaměstnávání dělníků. Hlavní pracovní sezóna prací v exteriéru je od jara do podzimu. V zimním období mají stavební firmy problém s využitím pracovní síly.

Každá stavba je originálem. Výroba je téměř vždy individuální a vyžaduje individuální řešení a postupy na míru. Tyto faktory jsou náročné jak časově, tak i finančně.

Poslední ze specifíků stavební výroby je plynulé využití celé kapacity. Každá firma má určité strojní vybavení a počet pracovníků, které je nezbytné průběžně zaměstnávat

---

¹² Fluktuace je míra pohybu zaměstnanců v rámci firmy nebo změna zaměstnavatele.

¹³ HR Monitor. Personální procesy ve firmách v ČR. - základní výstupy studie [online]. [cit. 09.01.2020]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/8055818-Hr-monitor-personalni-procesy-ve-firmach-v-cr-zakladni-vystupy-studie-srpen-2013.html>

na dalších zakázkách po dokončení předchozí. Při prostojích vznikají finanční ztráty. Stavby nelze vyrábět do zásoby.

2.1.5 Komunikace

„Sociální komunikace je chápána jako sdělování informací v sociálním chování a v sociálních vztazích lidí. Komunikace obsahuje informaci (sdělení), která je vysílána a kódována mluvčím, následuje přenos informace prostředím a posléze je informace dekódována a zpracována příjemcem.“¹⁴

Komunikační proces¹⁵

„Není důležité, co A říká, ale co B slyší.“

Dana Linkeschová

V jakémkoliv komunikačním procesu je důležité opatrně volit slova, která mají pro všechny zúčastněné srozumitelný význam a poté kontrolovat, jak byla informace pochopena. U komunikace je zásadní dbát na to, že odesílatel a příjemce informace se vzájemně ovlivňují, nezakreslený přenos informace neexistuje, mezi účastníky komunikace se vytváří vztahová vazba, ta proces deformuje, ale naopak v pozitivním smyslu také ovlivňuje a umožňuje. Na začátku procesu komunikace je myšlenka, poté následuje zakódování informace, přenos sdělení, dekódování a uzavírá jej příjem myšlenky a v nejlepším případě pochopení sdělení.

Úrovně komunikace¹⁶

Úroveň komunikace závisí na dvou faktorech – důvěře a spolupráci. Nejnižším stupněm je obranná komunikace. Obranná komunikace je ve skupinách se „zákony džungle“. Lidé jsou soustředěni na vlastní obranu, panuje tam nedůvěra a neochota riskovat. Druhým stupněm je zdvořilá komunikace. Zde pozorujeme úctu k druhému a snaha vyhnout se konfrontaci či konfliktu, je snaha o kompromisy. Nejvyšším stupněm je komunikace synergická. Která se vyznačuje vysokou důvěrou a

---

¹⁴ LINDR, Jaroslav. *Sociální komunikace*. Studijní opory, Brno, 2006, str. 7

¹⁵ LINDR, Jaroslav. *Sociální komunikace*. Studijní opory, Brno, 2006, str. 8

¹⁶ LINKESCHOVÁ, Dana. *K otázkám managementu ve stavebnictví*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x., str. 132

spoluprací. Výsledkem je řešení, které je lepší než navrhovaná řešení. Není zde kompromis, ale nejlepší možné řešení.

2.1.6 Management

Pojetí managementu je velmi široké. Pojem management vychází z anglického „to manage“, v překladu řídit, vést, uspět. Lze jej charakterizovat jako souhrn všech činností, které je zapotřebí udělat za účelem zabezpečení chodu organizace.

„Management je souhrn všech činností, které je třeba udělat, aby byl zabezpečen chod organizace. Účelem managementu je vytvářet organizace, které fungují.“¹⁷

Typické rysy soudobého managementu dle pana Vebera jsou:¹⁸

„Řídit znamená dosahovat výsledků prostřednictvím lidí a s jejich pomocí.“

„Tah na branku“ - činnost musí být podřízena vytyčenému cíli a zaměřena na výkonnost organizace, *„manažeři jsou zaměřeni do budoucnosti“*.

Zaměření na priority a klíčové záležitosti, *„dělejme, co je třeba – a ne to, co jsme až doposud dělali“*.

Princip priorit vychází z Paretova pravidla 80/20. Z toho vyplývá že 20 % nejvýznamnějších jevů má hladinu významu 80 %. Paretovo pravidlo klade důraz na rozlišování významných a nevýznamných jevů. Na významné jevy neboli priority je důležité se zaměřit.

Rychlá reakce na každodenní změny, *„není pravda, že velké ryby požírají malé, ale platí, že rychlé ryby požírají pomalé“*.

Definice pojmu manažer dle paní Šajdlerové a pana Konečného zní:¹⁹

---

¹⁷ VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-200-0., str. 19

¹⁸ VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-200-0., str. 21

¹⁹ ŠAJDLEROVÁ, Ivana a Miloslav KONEČNÝ. *Základy managementu* [online]. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2007 [cit. 05-01-2020]. ISBN 978-80-248-1520-6., str. 13

„Manažer je profese nebo profesionální řídicí pracovník (vedoucí pracovník) na určitém stupni podnikové hierarchie, který zodpovídá za dosahování vytyčených cílů jemu svěřených organizačních jednotek.“

Úspěšnost i neúspěšnost organizace závisí z velké části na úspěchu nebo neúspěchu manažerů, kteří organizaci řídí.

Předmět, rozsah i charakter manažerské práce se liší v závislosti na postavení ve firemní struktuře, charakteru místa, velikosti firmy, oblasti zaměření firmy atd.

Předpoklady manažerů jsou vrozené (inteligence, temperament, komunikativnost atd.) a získané (plánování, efektivní komunikace atd.).²⁰

Manažer by měl být zdatný po technické stránce, schopen práce s lidmi, taktéž mít schopnost vidět celý obraz a porozumět vzájemným vztahům. Nedílnou součástí manažerské práce je schopnost řešit problémy a nalézat řešení.²¹

2.1.7 Manažerská práce

„Průměrní leadeři jsou považováni za řídicí pracovníky, ti nejlepší leadeři za výjimečné lidi.“²²

Mike Myatt

V této kapitole se zaměřím na manažerskou práci, manažerskou komunikaci a manažerské funkce. Každý starosta nebo představitel obce by měl být dobrý manažer. Komunikovat s občany, představiteli ostatních obcí, nadřízených orgánů, soukromým sektorem atd.

Manažerská komunikace

Komunikace pochází z latinského slova *communicare*, což znamená radit se, sdílet. Komunikaci dělíme na verbální a neverbální. Verbální komunikace obsahuje slova a

---

²⁰ VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-200-0., str. 35

²¹ ŠAJDLEROVÁ, Ivana a Miloslav KONEČNÝ. *Základy managementu* [online]. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2007 [cit. 2018-05-14]. ISBN 978-80-248-1520-6., str.16

²² MÜHLFEIT, Jan a Melina COSTI. *Pozitivní leader: jak energie a štěstí pohánějí špičkové týmy na cestě k úspěchu*. Přeložil Viktor JUREK. V Brně: Management Press, 2017. ISBN 9788026505914, str. 8

intonaci. Může být v malé skupině lidí nebo pro mnoho posluchačů – v případě manažerů na setkání s klienty, shromáždění zaměstnanců, veřejné projevy. Neverbální komunikace je reprezentována řečí těla – pohyby, postoje, emoce a nálada. Dle literatury tvoří neverbální komunikace 55 % sdělení a verbální pouze 45 %.

Komunikace patří mezi základní manažerské funkce. K řízení spolupracovníků je nezbytná dobře vedená komunikace. Komunikace v pracovním prostředí by měla být zejména efektivní.

Komunikační dovednosti, vyjednávání

Komunikace s lidmi často vede k vyjednávání. Manažer je stavěn do role vyjednavče. Vyjednávání je proces výměny názorů se snahou uspokojit vlastní potřeby a jednáním dosáhnout vytyčených cílů.

Nejlepším výsledkem je typ výhra – výhra, přichází prostor ke spolupráci. Nestavíme situaci buď jeden nebo druhý, ale hledáme třetí alternativu ke spokojenosti obou stran.

Fáze vyjednávání dle pana Lindra:²³

- *Dokonalá příprava*
- *Stanovení cílů a možných ústupků*
- *Znalost partnera v jednání*
- *Znalost pravděpodobných námitek a protiargumentů*
- *Snaha o pozitivní přístup, naslouchání, zpětná vazba, přiměřená sebejistota*
- *Tvorba variantních způsobů řešení*
- *Trpělivost, sebeovládání, respekt k zásadě „dávat-dostávat“*

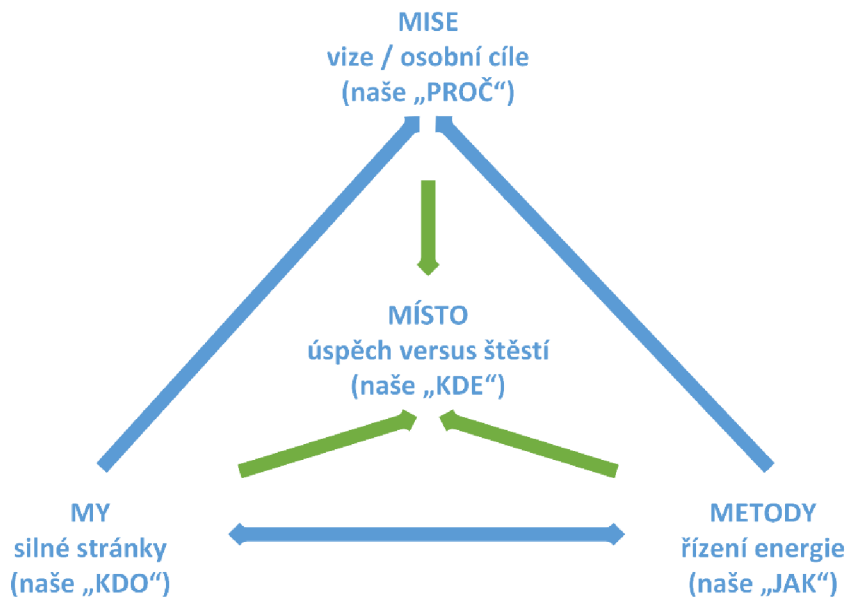
---

²³ LINDR, Jaroslav. *Sociální komunikace*. Studijní opory, Brno, 2006, str. 36

4M pozitivního leadershipu

Pan Mühlfeit ve své knize uvádí 4M pozitivního leadershipu.²⁴ Je to soubor pravidel, která pomáhají leaderům optimálně a dlouhodobě fungovat na špičkové úrovni.

Manažer by měl být především leader – mít schopnost, aby jej lidé následovali a je schopen ovlivňovat lidi k dosažení cíle.

Obrázek 1 - 4M Pozitivního leadershipu

Aspekty pozitivního leadershipu:

1. My (pozitivní lidé) – porozumět tomu kdo jsme, identifikovat své silné stránky a naplno je uplatňovat, rozvoj talentu lidí a vytváření špičkových týmů, „KDO“
2. Mise (pozitivní vize a cíle) – osobní mise a celková vize, „PROČ“
3. Metody (pozitivní proces) – řízení energie, metody, „JAK“
4. Místo (pozitivní přístup) – úspěch versus štěstí, místo, „KDE“

Naopak do pyramidy pozitivního leadershipu nepatří měření výkonnosti. To by mělo být výsledkem vynikajícího leadershipu a ne cestou k němu.

²⁴ MÜHLFEIT, Jan a Melina COSTI. *Pozitivní leader: jak energie a štěstí pohánějí špičkové týmy na cestě k úspěchu*. Přeložil Viktor JUREK. V Brně: Management Press, 2017. ISBN 9788026505914, str. 20

Manažerské funkce

Mezi manažerské funkce dle pana Vodáčka a paní Vodáčkové patří:²⁵

Rozhodování, organizování, koordinování, kontrola, regulování, vedení lidí, motivování, delegování a komunikování. Dále tyto funkce více popíšu.

Rozhodování

Rozhodování patří mezi klíčové manažerské funkce. Manažeři jsou každý den vystaveni tomu udělat mnoho rozhodnutí od běžných po ty závažné a určující směr a budoucí fungování organizace. To klade vysoké nároky zejména na psychickou stránku osobnosti manažera. Náplň rozhodovacích procesů tvoří více činností – formulace problému a stanovení cíle, popis a analýza počáteční situace, kritéria rozhodování, tvorba variant, stanovení důsledků, hodnocení důsledků, výběr konečné varianty. V praxi se některé činnosti vypouštějí. Podle závažnosti rozhodovacího procesu je můžeme dělit na rozhodnutí strategická, taktická, operativní.

Prvky rozhodovacího procesu jsou:

- Cíl – čeho se má dosáhnout
- Subjekt rozhodování – jednotlivec nebo skupina lidí
- Objekt rozhodování – čeho se rozhodování týká
- Kritéria – podle kterých se posuzuje vhodnost variant
- Varianta – jedna z možností řešení problému

Organizování

Mezi nejdůležitější důvody organizování patří dělba práce, delegování, stanovení pravomocí a zodpovědností. Organizují se vztahy mezi lidmi, další zdroje, procesy, služby struktury a systémy uvnitř organizace, zejména každodenní proaktivní organizování lidí. Metody organizování – dělba práce, řízení úkolů, organizační

---

²⁵ VODÁČEK, Leo a Oľga VODÁČKOVÁ. *Moderní management v teorii a praxi*. 2., rozš. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 9788072611973

jednotky a struktury, pravomoci a zodpovědnost, delegování, počet stupňů řízení, koordinace jednotlivých činností.

Koordinování

Koordinování je podstatnou součástí fungování podniku. Jeho úkolem je zabezpečení souladu mezi cíli podniku, útvary, činnostmi a funkcemi. Koordinace probíhá především na poradách.

Kontrola

Kontrola je soustavné sledování a kritické hodnocení chování, situací a procesů v organizaci. Důležité je předcházet negativním jevům a řízení rizik. Manažer provádí kontrolu buď sám nebo delegováním na pověřeného pracovníka (podle úrovně řízení). Kontroly jsou prováděny formou interního auditu, externího auditu, zpětnou vazbou atd. „*Co nekontroluji, to neřídím.*“²⁶

Regulování

Regulování je působení a usměrňování, kterými manažer působí na své podřízené. Cílem je vyvolat chování, které povede k dosažení vytyčených cílů (úkolů). Při regulování je důležitá zpětná vazba, aby manažer věděl, kde je regulace nutná. Součástí operativního řízení.

Vedení lidí, motivování

Vedení lidí je proces, uskutečňován prostřednictvím činností a přímého a nepřímého působení. Zásady vedení lidí jsou: důvěra, přístup k problémům, srozumitelné zadávání a vysvětlování úkolů, při řešení problémů nepodléhat emocím, seznámení pracovníků s kritérii hodnocení jejich práce a hodnocení, myslet na kariérní postup pracovníků, vhodná kontrola a působení na všestranném růstu pracovníků.

Motivace je vnitřní proces, který vede člověka k vytyčenému cíli.

---

²⁶ LINKESCHOVÁ, Dana. *K otázkám managementu ve stavebnictví*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x., str. 61

Delegování

Delegování je přenesení plnění úkolu na spolupracovníky nebo podřízené. Tím manažer znásobuje svůj výkon.

Komunikování

Komunikování je přenos informace mezi sdělovatelem a příjemcem. Závisí na schopnosti sdělovatele předat informaci a příjemce informaci správně přijmout, porozumět.

2.1.8 Regionální management

Regionální management jako specifická forma managementu vznikla v druhé polovině minulého století v návaznosti na potřeby řešit problémy společnosti na regionální úrovni.

Úkoly a cíle regionálního managementu jsou iniciování a řízení rozvojových procesů, vytváření regionálního konsensu, zpracovávání vizí, rozvojových strategií na regionální úrovni, koordinování regionálních zdrojů – finance, lidský kapitál, inovace, přenos informací, poradenská pomoc, realizace konkrétních plánů a controlling.

„Základní teoretická, systémová a metodická východiska řízení platí pro úroveň kraje a obce stejně jako pro všechny jiné úrovně řízení. Krajská a obecní úroveň však má vzhledem k převážně nehmotným výstupům řízeného objektu, jeho samosprávnému charakteru a bezprostřednímu kontaktu s obyvatelstvem některá významná specifika.“²⁷

Kraje i obce fungují vykonávají řadu rozhodnutí v přímé a přenesené působnosti – v řídicí struktuře jsou dva typy managementu – volený a profesionální.

Volený management (zastupitelstvo, rada, hejtman, primátor, starosta) – čtyřleté funkční období, předem nejsou speciálně vzděláni jako manažeři, všechna závažná rozhodnutí včetně schvalování rozpočtu.

---

²⁷ KUTSCHERAUER, Alois. *Regionální a municipální management*. Ostrava, 2006. Dostupné z: http://rozvoj-obce.cz/wp-content/uploads/2006_Rizeni_regionalni_a_mistni_spravy.pdf, str. 57

Profesionální management (krajský úřad, úřad obce, ředitel úřadu/tajemník, vedoucí útvarů) – stabilizující složka managementu kraje i obce. Na výkon funkce odborně připravováni. Rozhoduje ve věcech fungování subjektu a jeho správy, správní rozhodnutí. Přípravuje a předkládá dokumenty (strategické, programové), které schvaluje pouze volený management. ²⁸

Kvalifikační profil regionálního manažera dle pana Ježka:²⁹

„Ideální manažer by měl splňovat následující vlastnosti:

- *velmi dobrá schopnost komunikace, přátelskost při kontaktu, kooperativní pracovní styl, schopnost aktivního řešení konfliktních situací*
- *iniciativa, schopnost strategického myšlení, vztah k inovacím, houževnatost a tolerantnost*
- *porozumění regionálním souvislostem obecně a znalost regionálních problémů*
- *základní praktické hospodářské dovednosti (řízení, první rada)“*

2.2 Komunikace představitelů obce s občany

Komunikace s veřejností je nedílnou součástí práce představitelů obce. Starosta je manažer. Pro své názory, postoje a plány musí získat podporu voličů, což jsou pro něj lidé, díky kterým poté může své plány uskutečnit. Poté je důležité získat podporu svého okolí, politických spojenců a v neposlední řadě musí komunikačně zvítězit nad svými oponenty, kteří mají odlišné plány a postoje.

Image veřejného představitele nezačíná v okamžiku, kdy se rozhodne aktivně vstoupit do veřejného prostoru, ale dávno předtím. Jeho styl komunikace musí být přesvědčivý. Jsou dvě roviny komunikace – přímá a mediální. Přímá komunikace na přednáškách, setkáních s občany, společenských akcích atd. má jako nevýhodu oslovení menšího počtu lidí. Naopak komunikace mediální má šanci oslovit větší množství lidí. Při rozhodování, jaký nástroj komunikace použijeme, si prvně musíme určit svoji cílovou skupinu.

---

²⁸ KUTSCHERAUER, Alois. Regionální a municipální management. Ostrava, 2006. Dostupné z: http://rozvoj-obce.cz/wp-content/uploads/2006_Rizeni_regionalni_a_mistni_spravy.pdf, str. 56-58

²⁹ JEŽEK, Jiří a kol. Regionální rozvoj. Vyd. 1. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2014. 122 s. ISBN 978-80-261-0462-9, str. 7

Použité komunikační nástroje obce jsou vybírány s ohledem na velikost obce, počet obyvatel, věkovou strukturu a další znaky.

S rozšířením internetu se do popředí dostávají moderní komunikační technologie a obce by se měly tomuto trendu přizpůsobit.

Cílové skupiny komunikace³⁰

První a nejdůležitější cílovou skupinou jsou **obyvatelé města** – pracovníci MÚ, zvolení představitelé města, podnikatelé a zástupci soukromého sektoru, zástupci neziskového sektoru, děti, mládež a mladí lidé, senioři, odborná veřejnost

Při výkonu správních činností v přenesené působnosti přichází do kontaktu s **občany správního obvodu** (spádové oblasti – pracovníci místní správy a samosprávy, obyvatelé spádových obcí

Další skupinou jsou **turisté a občané mimo spádovou oblast** – turisté z regionu, mimo region, ze zahraničí. Těmto je zapotřebí nabídnout důvody proč město navštívit.

Jako samosprávný celek musí do své komunikace zahrnout i **veřejné instituce** a v neposlední řadě je specifická skupina – **média**, které mohou sloužit pro transfer informace k dalším cílovým skupinám.

Komunikační nástroj musí být zvolen tak, aby odpovídal komunikovanému tématu a dané cílové skupině. V další části je přehled komunikačních nástrojů, které obce mohou využít.

2.2.1 Nástroje komunikace s občany

Komunikačních nástrojů je mnoho. Patří mezi ně tradiční způsoby i způsoby nové. Volba vhodného nástroje závisí na typu sdělované informace a zacílení příjemce. Naléhavé informace je třeba komunikovat jiným nástrojem než informace běžné.

---

³⁰ *Komunikační strategie města Uherský Brod*. [online]. 2014. [cit. 28.12.2019]. Dostupné z: <https://www.ub.cz/public/docs/strategie-dokumenty/komunikacni-strategie-mesta.pdf> str. 10

Debaty, setkání s občany, veřejná zasedání obecního zastupitelstva

Debaty a setkávání s občany jsou nedílnou součástí interakce vedení obce s občany. Je to příležitost k osobnímu setkání s občany. Setkání mohou být formální i neformální.

Zasedání zastupitelstva je dle zákona o obcích, § 93, odst. (3) veřejné. „*Obec informuje občany o činnosti orgánů obce na zasedání zastupitelstva obce a dále jiným způsobem v místě obvyklým.*“³¹

Dle § 93, odstavce (1) a (2) téhož zákona má obecní úřad informovat o zasedání zastupitelstva na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce. Informace by měla zahrnovat místo, dobu a navržený program. V případě, že je vyhlášen krizový stav, je nutné informace o zasedání zastupitelstva obce zveřejnit na úřední desce alespoň dva a půl dne před zasedáním.

Úřední deska

Úřední deska je ze zákona³² povinný komunikační nástroj obce. Jedná se o veřejně přístupnou plochu ke zveřejňování dokumentů. Musí být vedena jak fyzicky, tak i elektronicky. Na elektronické desce musí být uvedeny texty písemností úplně jako na klasické desce.

Fyzická úřední deska může mít formou digitálního informačního panelu a nabídnou občanům více funkcí. Například v Jindřichově Hradci mají před budovou městského úřadu informační panel obsahující úřední desku, mapu města, památky ve městě, jízdní řády, virtuální prohlídku města, přehled parkovišť nebo kalendář akcí a je dostupný ve třech jazycích.³³

Povinnost úřední desky vychází ze zákona o obcích: „*Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce (dále jen "právní předpis obce") musí být vyhlášeny, což je podmínkou platnosti právního předpisu obce. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce*

---

³¹ Zákona č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 97

³² Zákon č. 500/2004 Sb. Zákon správní řád, § 26

³³ Kvalitní správa - Jindřichův Hradec: *Elektronická úřední deska (informační panel)*. Kvalitní správa - kvalitní služby, spokojení občané [online]. [cit. 27-12-2019]. Dostupné z: <http://kvalitavs.cz/jindrichuv-hradec-elektronicka-uredni-deska-informacni-panel/>

vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým.“³⁴

Obecní noviny, zpravodaj

Obecní noviny jsou oblíbeným nástrojem pro informování občanů o dění v obci. Vychází zpravidla pravidelně ve městech, obcích, nebo městských částech. Vydávání zpravodaje je čistě na dobrovolné bázi. V případě pravidelnosti je nutné dbát na tzv. tiskový zákon.³⁵

Periodickým tiskem jsou noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, stejným obsahovým zaměřením, jednotné grafické úpravě alespoň dvakrát ročně. Evidenci periodického tisku vede Ministerstvo kultury.

„Periodickým tiskem územního samosprávného celku periodický tisk, jehož vydavatelem je obec, kraj nebo hlavní město Praha nebo jeho městská část (dále jen „územní samosprávný celek“) nebo právnická osoba zřízená či založená územním samosprávným celkem či společně více územními samosprávnými celky nebo právnická osoba, kterou územní samosprávný celek sám nebo spolu s dalšími územními samosprávnými celky ovládá podle zvláštního právního předpisu, anebo periodický tisk, jehož obsah, vydání a veřejné šíření zajišťuje jiný vydavatel na základě smlouvy s územním samosprávným celkem či společně s více územními samosprávnými celky.

Vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku je povinen poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku a poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku, týkající se tohoto územního samosprávného celku.“³⁶

---

³⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., Zákon o obcích (obecní zřízení), § 4, odst. 1

³⁵ Zákon č. 46/2000 Sb. Zákon o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), § 3-4, 7

³⁶ Zákon č. 46/2000 Sb. Zákon o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), § 4

Webové stránky

Webové stránky jsou velice rozšířeným nástrojem komunikace s občany. Je to velmi vhodná platforma pro informování občanů o dění v obci i propagaci obce turistům. Důležitá je aktuálnost obsahu a povědomí občanů o stránkách obce. Na stránce obce se objevují aktuality, úřední deska, občanská vybavenost (MŠ, ZŠ, knihovna atd.), územní plán, historie obce, obecní noviny online a další.

Webové stránky by měly svým informativním charakterem uspokojit všechny návštěvníky.

Sociální sítě

Sociální sítě jsou využívány ke komunikaci s občany ve velké míře. Cílí především na mladší obyvatele.

- Nejvyužívanější je Facebook, v menší míře Twitter a Instagram
- Některé obce mají i YouTube kanál, na který nahrávají videozáznamy ze zasedání zastupitelstva a akcí pořádaných obcí.

Obecní/městský rozhlas

Obecní rozhlas slouží k informování občanů na území obce či města o aktivitách v obci nebo o hrozícím nebezpečí. Po obci jsou umístěny reproduktory a signál se rozvádí dvoudrátovým vedením nebo bezdrátově. Hlášení je zahájeno a ukončeno hudbou. Drátové vedení je postupně nahrazováno modernějším bezdrátovým.

Mobilní rozhlas³⁷

Mobilní rozhlas je nová komunikační platforma. Mobilním rozhlasem lze označit chytrou komunikaci samosprávy s občany. Tato komunikace se realizuje pomocí mobilních telefonů. Existuje komunikační platforma Mobilní Rozhlas, která jako ekosystém slučuje více možností – systém pro komunikaci, mobilní aplikace, správa podnětů, ankety a participace, školy a školky, projekty na míru.

---

³⁷ *Mobilní rozhlas* [online]. [cit. 17-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mobilnirozhlas.cz/>

Hlavními výhodami oproti tradičním způsobům jsou: rychlá a jednoduchá instalace systému, zanedbatelné pořizovací a provozní náklady, měřitelnost doručení sdělení a možnost jeho zacílení, garance doručení, možnost zpětné vazby, opakování a archivace. Především pak při krizových situacích, přírodních pohromách a výpadcích proudu. Služba nemusí být pouze na mobilním telefonu. V případě seniorů lze SMS zprávy přehrát jako hlasové na pevné lince. Systém lze používat na počítači, tabletu i telefonu. Zprávy jsou zasílány občanům pomocí SMS, hlasové zprávy, e-mailem nebo upozorněním v aplikaci. V tuhle chvíli používá Mobilní Rozhlas více než pět set samospráv a je registrováno více než 250 tisíc občanů.

Další komunikační platformy:

- Česká obec³⁸ – mobilní aplikace, komunikace mezi úřady měst a obcí s občany jednoduchou a efektivní formou.
- CityApp³⁹ – mobilní aplikace, je možné napojit na zařízení typu IoT (Internet of Things - Internet věcí) a například sledovat obsazenost parkovišť, rezervace času na úřadu
- Mobisys⁴⁰ – platforma, mobilní aplikace MojeObec, připravené služby jako jsou Informace, Platby, Odpady
- Obce na webu⁴¹ – mobilní aplikace, propojení se stránkami obce

Elektronická pošta

Elektronickou poštu lze v komunikaci využít oboustranně. Občané mohou elektronickou poštu využít jako prostředek ke komunikaci s úředníky, a naopak obec ke komunikaci s občanem. Pomocí emailu lze posílat například elektronický zpravodaj obce a další informace a aktuality o dění v obci.

---

³⁸ Česká Obec [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <http://www.ceskaobec.cz/>

³⁹ CityApp - mobilní aplikace pro město. *CityApp - mobilní aplikace pro město* [online]. Copyright © 2017 [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <http://cityapp.cz/>

⁴⁰ Úvodní stránka | MOBISYS. *Úvodní stránka | MOBISYS* [online]. Copyright © Macron Software. Všechna práva vyhrazena. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mobisys.cz/>

⁴¹ Obce na webu. *Obce na webu* [online]. Copyright © [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://obcenawebu.cz/>

Oddělení pro komunikaci s veřejností

Oddělení pro komunikaci s veřejností je především ve větších městech. Pomáhá komunikaci s občany i turisty.

eGovernment

„Myšlenkou tzv. eGovernmentu je správa věcí veřejných za využití moderních elektronických nástrojů, díky kterým bude veřejná správa k občanům přátelštější, dostupnější, efektivnější, rychlejší a levnější.“⁴²

Budování eGovernmentu probíhalo od roku 2007 a byly využity prostředky ze strukturálních fondů EU, jedná se o elektronizaci veřejné správy. Vznikla síť kontaktních míst veřejné správy Czech POINT (Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál), jejíž cílem bylo vytvořit službu pro komunikaci se státem, která je garantovaná, prostřednictvím universálního místa. Řídí se heslem *"obíhat mají data, ne občan"*.⁴³ Czech POINT nabízí například tyto služby – Výpis z Katastru nemovitostí, Výpis z Živnostenského rejstříku, Výpis z bodového hodnocení řidiče, založení a správa datové schránky atd.

Mezinárodně se míra elektronizace veřejné správy hodnotí indexem EGDI (eGovernment Development Index). Který hodnotí tři základní faktory – lidský kapitál, rozvoj sítí a infrastruktury a kvalitu online služeb. Dle UNITED NATIONSE-GOVERNMENT SURVEY 2018⁴⁴ je index EGDI České republiky za rok 2018 (0,7084), což spadá do kategorie „High EGDI“. Porovnání se sousedními zeměmi:

- Slovensko 0,7155 – High
- Polsko 0,7926 – Very High

---

⁴² Co je eGovernment? - Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2019 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 17-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx>

⁴³ Czech POINT - Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2019 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>

⁴⁴ *United Nations E-Government Survey 2018*. New York: United Nations, 2018. ISBN 978-92-1-123205-9. str. 229

- Rakousko 0,8301 – Very High
- Německo 0,9150 – Very High

Kategorie dle tabulky:⁴⁵

Countries grouped by EGDI levels (2018)	
Very High EGDI	Greater than 0.75
High EGDI	Between 0.50 and 0.75
Middle EGDI	Between 0.25 to 0.50
Low EGDI	Less than 0.25

Tabulka 1 - Kategorie Indexu EDGI (vlastní zpracování)

Průzkumy veřejného mínění (ankety, dotazníky)

Ankety a dotazníky slouží představitelům obce především pro získávání zpětné vazby od občanů. Zjišťují názor na směřování obce od široké veřejnosti a zpracovává postoje občanů k daným tématům. Průzkum může být prováděn fyzicky nebo elektronicky například na webových stránkách obce nebo jiných využívaných platformách. Cílem je oslovit co nejvyšší počet cílových respondentů.

2.2.2 Komunikace záměrů s občany

Cílem komunikace je zajistit co nejširší informovanost veřejnosti. Sdělování informací občanům by mělo být srozumitelné, transparentní, včasné, v přehledné podobě a od občanů by měla být vyžadována zpětná vazba pro možné zlepšení. Komunikace přispívá ke začlenění veřejnosti a klíčových aktérů do spolurozhodování o přítomnosti a budoucnosti města.

„Efektivně naplňovaná komunikační strategie výrazně posílí kredit města jak ve vztahu k občanům, tak i ve vztahu k ostatním aktérům v regionu.“⁴⁶

⁴⁵ *United Nations E-Government Survey 2018*. New York: United Nations, 2018. ISBN 978-92-1-123205-9. str. 86

⁴⁶ *Komunikační strategie města Uherský Brod*. [online]. 2014. [cit. 28.12.2019]. Dostupné z: <https://www.ub.cz/public/docs/strategicke-dokumenty/komunikacni-strategie-mesta.pdf> str. 5

Obec může mít zpracován dokument „Komunikační strategie“ pro střednědobý výhled. Komunikační plán se zpravidla zpracovává na jeden rok a obsahuje seznam témat pro komunikaci klíčových témat – investiční akce, problematická témata, významné události, výročí atd. Plnění plánu je nezbytné vyhodnocovat a zlepšit pro další období.

Aby byla komunikace s občany autentická, je potřeba dbát při sdělování informací na pozitivní i negativní aspekty věci. Pro příklad bych uvedla stavbu/rekonstrukci některé z technických infrastruktur. Při rekonstrukci například chodníku dochází k omezení průchodu po určitou dobu, to musí obec komunikovat, aby na to byli lidé připraveni. Samozřejmě má tato skutečnost mnoho pozitivních dopadů, které je také vhodné sdělovat.

2.2.3 Územní plánování

Obce jako územní samosprávy mají dbát na všestranný rozvoj svého území, potřeby občanů a chránit veřejný zájem. Jsou tedy významným subjektem územního plánování. Během tohoto procesu musí obec dbát na rozvoj svého území. Územní plánování je výsledkem kompromisu mezi zájmy obce, kraje, vlastníků. Obce v přenesené působnosti vystupují jako pořizovatelé územního plánu a v samostatné působnosti územní plán schvalují. Města a obce musí zcela respektovat PÚR a ZÚR při přípravě a schvalování svých plánů.⁴⁷

Nástroji územního plánování jsou politika územního rozvoje, zásady územního rozvoje, územní plány a regulační plány.

Politika územního rozvoje

Politika územního rozvoje je koncepce územního rozvoje pro celé území České republiky a je nadřazena ostatním nástrojům územního plánování a je závazná. Stanovuje republikové priority územního plánování a vymezuje plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a republikového významu. Cílem

---

⁴⁷ ZAHUMENSKÁ, Vendula. *Zapojení veřejnosti do územního plánování*. Brno, 2014. Disertační práce. Masarykova univerzita. Právnická fakulta. Obor Správní právo a právo životního prostředí, str. 118

by mělo být zajištění udržitelného rozvoje území. Pořizovatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Významně se na koncepci podílí Ministerstvo životního prostředí, které stanovuje požadavky na vyhodnocení vlivu na životní prostředí. Česká republika má zpracovaný dokument Politika územního rozvoje Česká republiky.

„Úkoly, stanovené pro jednotlivé rozvojové oblasti a rozvojové osy, musí být převzaty do územně plánovací dokumentace krajů a obcí.“⁴⁸

Územně plánovací dokumentace zahrnuje zásady územního rozvoje (ZÚR), územní plán (ÚP) a Regulační plán (RP).

Zásady územního rozvoje

Zásady územního rozvoje (ZÚR) jsou zpracovány na úrovni krajů a vydávají se formou opatření obecné povahy podle správního řádu. ZÚR stanoví základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití, zásady územního rozvoje mohou vymezit plochy a koridory, s cílem prověřit možnosti budoucího využití, jejich dosavadní využití nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití.

ZÚR schvaluje zastupitelstvo kraje a jsou závazné pro obce v daném kraji. ZÚR jsou závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.⁴⁹

Do procesu přípravy ZÚR se mohou zapojit obce, které se nacházejí na území daného kraje i obce sousedící s daným územím. Obce mohou podávat připomínky. ZÚR musí být v souladu s PÚR (cíle a úkoly územního plánování).

---

⁴⁸ *POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY*. Praha, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019. ISBN 978-80-7538-232-0. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/46278cf6-d280-455a-8cb2-1b152016a3c9/PUR_CR_ve_zneni_Aktualizaci_1_2_3_brozura_CZ.pdf.aspx, str. 21

⁴⁹ Zákon č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 36

Územní plán

Územní plány (ÚP) jsou podrobnější než výše zmíněné nástroje. Jejich úkolem je stanovit základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání, uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, plochy změn v krajině a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území, pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření.⁵⁰

ÚP zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu se ZÚR a PÚR. Vydává se pro celé území obce a jsou závazné pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce a pro rozhodování v území.

Proces pořizování územního plánu by měl umožňovat nejširší zapojení veřejnosti ze všech nástrojů územního plánování. Je to dokument, který velmi výrazně zasahuje do územního uspořádání obce a rozhoduje o jejím dalším rozvoji. Jak územním, tak i hospodářským a předurčuje kvalitu života občanů.⁵¹

Regulační plán

Regulační plán je velmi podrobným nástrojem územního plánování. Jehož prostřednictvím může obec výrazně ovlivnit svůj rozvoj, vymezit priority, limity výstavby a zmírnit negativní dopad. Regulační plány se zpracovávají pro část obce (u malých obcí mohou být výjimečně zpracovány pro celé území). "Základní jednotkou" regulačního plánu je pozemek.

Regulační plán stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné

---

⁵⁰ Zákon č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 43

⁵¹ ZAHUMENSKÁ, Vendula. *Zapojení veřejnosti do územního plánování*. Brno, 2014. Disertační práce. Masarykova univerzita. Právnická fakulta. Obor Správní právo a právo životního prostředí, str. 88

infrastruktury a vymezi veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření. Regulačním plánem nelze nahradit územní rozhodnutí pro záměr, který podléhá posuzování vlivů na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu.

Regulační plán je závazný pro rozhodování v území a musí být v souladu s územním plánem a ZÚR. Je pořizován z podnětu (vlastní nebo jiný) nebo na žádost. O návrhu projednaném s dotčenými orgány se koná veřejné projednání, kde je přítomna veřejnost. Zastupitelstvo vydá regulační plán formou opatření obecné povahy.⁵²

Zapojení občanů při územním plánování, participace

Zákon neukládá orgánům veřejné správy povinnost proaktivně vyzývat občany k účasti při územním plánování. V zájmu veřejné správy by však účast občanů měla být pro dosažení budoucí spokojenosti občanů. Argumentů proti zapojení občanů může být celá řada. Především časová náročnost, vliv různých sdružení a iniciativ, nezájem občanů (což je v praxi pravým opakem).

Způsobů zapojení občanů je velká řada. Mezi ně patří dialog s občany a diskuse s odbornou veřejností. Zapojení veřejnosti by mělo splňovat základní požadavky – včasnost, otevřené a srozumitelné poskytování informací, jasná forma připomínkování a vypořádání připomínek, přímé zapojení veřejnosti. Jako nástroje pro participaci veřejnosti mohou být použity běžné komunikační prostředky jako úřední deska, zpravodaj, tisk, setkání, výstavy, webové stránky, letáky, veřejné projednání atd. Je vhodné předem zpracovat plán práce s veřejností.⁵³

Participační žebřík⁵⁴

Rozhodování – delegování rozhodování do rukou aktérů, například místní referendum

---

⁵² Zákon č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 61-69

⁵³ ZAHUMENSKÁ, Vendula. *Zapojení veřejnosti do územního plánování*. Brno, 2014. Disertační práce. Masarykova univerzita. Právnická fakulta. Obor Správní právo a právo životního prostředí, str. 133-142

⁵⁴ Demas | Kdekoliv ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti. [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.demas.cz/wp-content/uploads/2012/01/metodika-participace-online.pdf>, str. 7-8

Partnerství – kvalitnější vyšší forma spolupráce, rovnocenné postavení zapojených aktérů

Konzultace – obousměrná komunikační vazba, dochází k dialogu a vyjasňování situace, argumentaci

Připomínkování – jednosměrný komunikační tok od aktérů směrem k veřejné správě

Informování – nejnižší stupeň participace, představuje jednosměrný komunikační tok od orgánů veřejné správy směrem k občanům a dalším aktérům, je nezbytným předpokladem pro dosažení vyšší úrovně

2.2.4 Program rozvoje obce

Mezi pravomoci zastupitelstva obce dle zákona o obcích „patří schvalovat program rozvoje obce“. ⁵⁵

Dle statutu je možné název modifikovat – Program rozvoje městyse/města/statutárního města/městské části. V textu práce bude pro Program rozvoje obce použita zkratka PRO.

„Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Na základě poznání situace v obci a názorů a potřeb občanů, podnikatelů, zájmových organizací a dalších subjektů v obci formuluje představy o budoucnosti obce spolu s činnostmi vedoucími k naplnění dohodnutých představ. Program rozvoje obce se zpracovává na období 4–7 let. Dlouhodobý pohled na rozvoj obce je formulován ve strategické vizi pro období 10–20 let.“ ⁵⁶

Význam programu rozvoje obce stanovuje hlavní problémy rozvoje obce a nastavuje možná řešení, efektivní alokaci finančních a personálních kapacit obce a jejího potenciálu, sloučení představ jednotlivých subjektů o rozvoji obce, spolupráce subjektů v obci, lepší připravenost obce k podání žádosti o dotaci a vyšší šanci jejího získání, slouží jako podklad pro průnik rozvojových aktivit v územním plánu a jako

---

⁵⁵ Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 84

⁵⁶ Program rozvoje obcí [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: http://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf, str. 3

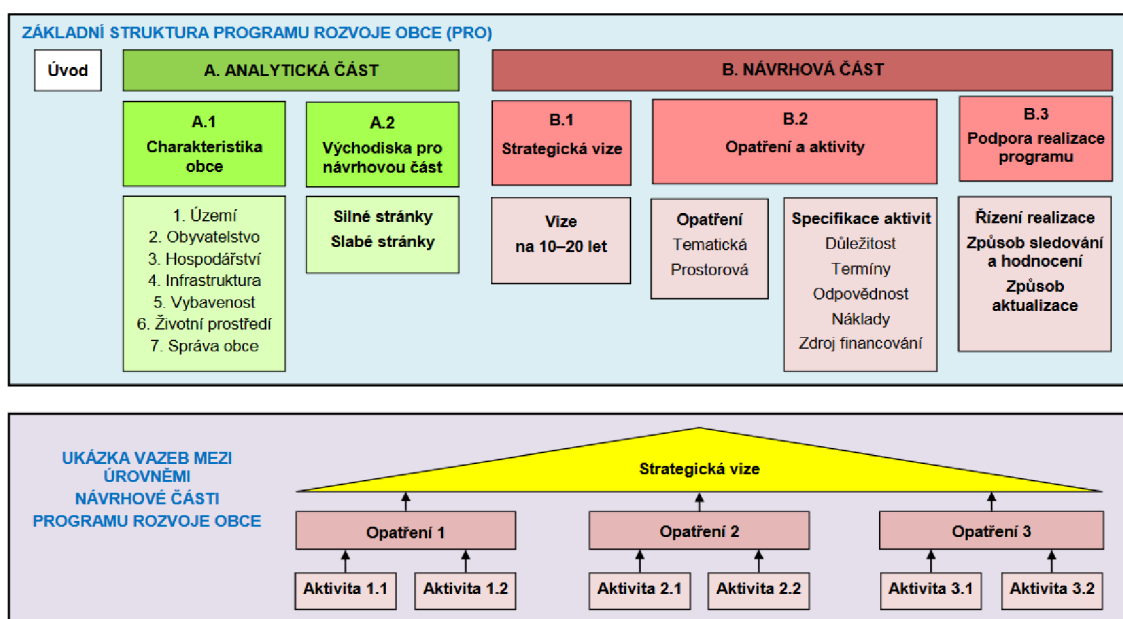
nástroj pro koordinaci rozvoje v širším území, při rozhodování obce o rozvoji a dá se využít jako marketingový nebo informační nástroj.

Pro snadnější zpracování Programu rozvoje obce byla zpracována metodika Ministerstva pro místní rozvoj s názvem Metodika tvorby programu rozvoje obce.⁵⁷ Tato metodika napomáhá při plánování rozvoje obcí a tvorbě Programu rozvoje obce.

Hlavními body obsahu jsou:

- Analýza situace obce, vymezení problémů a limitů
- Dlouhodobou vizi směřování rozvoje obce
- Prostředky naplnění vize pro střednědobé období – opatření a aktivity

Struktura programu rozvoje obce

Tabulka 2 - Struktura programu rozvoje obce (převzato) ⁵⁸

⁵⁷ Program rozvoje obcí [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: http://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf

⁵⁸ Program rozvoje obcí [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: http://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf, str. 6

Úvod

Uvedení účelu a smyslu zpracování dokumentu a způsob jeho vzniku

Analytická část

Zhodnocení situace v obci, vývoj jednotlivých oblastí, rozvojové problémy, demografická situace, hospodářství, infrastruktura, vybavenost, životní prostředí, hospodaření obce a její fungování. Uvádí silné a slabé stránky obce.

Návrhová část

Dělí se na strategickou vizi, opatření a aktivity a podporu realizace programu.

Zapojení občanů do tvorby PRO

Do tvorby PRO by měli být zapojeni všichni relevantní aktéři a obyvatelé obce v maximální míře. Průběžné informování občanů, aby mohli daným způsobem vyjádřit svůj názor (veřejné diskuse, dotazníkové šetření atd.) a jejich připomínky reflektovat. Ve fázi přípravy PRO by měl být zpracován návrh způsobů a metod zapojení veřejnosti a komunikační plán (informovanost a komunikace s veřejností). Jako východisko pro zapojení občanů může být plošné dotazníkové šetření, pravidelná informovanost občanů o průběhu tvorby PRO a možnost nahlédnutí – na webových stránkách, obecní tisk a další. Dále může obec uspořádat diskusní setkání s občany. To může sloužit oboustranně – jak pro představení PRO, tak náměty ze strany občanů. Občané mohou být také zapojeni do pracovních skupin, zapojení základních škol.

Mezi základní požadavky na proces tvorby PRO patří: průběžná informovanost občanů a subjektů působících v obci, možnost aktérů k vyjádření se, uspořádání setkání s občany.

V harmonogramu obec (nejlépe graficky) naplňuje jednotlivé postupové kroky, důležité milníky postupu zpracování a dílčí výstupy. Také by měl harmonogram obsahovat zapojení aktérů a informování veřejnosti, aby se na tyto důležité skutečnosti nezapomnělo.

Před zahájením tvorby dokumentu je důležité počítat s finančními náklady. PRO může zpracovat zastupitelstvo obce nebo jej zadat externě.

Akční plán je jedna z návrhových částí dokumentu PRO. Jedná se o krátkodobý dokument (na období 1–2 let), který specifikuje přístup obce k naplňování hlavních směrů rozvoje, které jsou stanoveny v obecnější rovině v návrhové části programu rozvoje obce.

Komunikační plán stanoví způsob informovanosti občanů a komunikaci s veřejností.

2.3 Veřejná infrastruktura

Pojem infrastruktura pochází z francouzského infra-structure, doslova „co je pod stavbami“. Je soubor základního vybavení, které zajišťuje nebo umožňuje fungování nějakého systému, například státu, města, oblasti, firmy atd.

Infrastrukturou označujeme: ⁵⁹

- Silnice, mosty, tunely, chodníky – dopravní infrastruktura
- Vodovodní potrubí – vodovodní infrastruktura
- Rozvody elektřiny a elektrické sítě – elektrická infrastruktura
- Přenosové soustavy, datové sítě drátové i bezdrátové – telekomunikační infrastruktura
- Veřejně dostupné prostranství, budovy a další infrastruktura – veřejnoprávní infrastruktura
- Počítačové sítě, servery, a další IT vybavení – IT infrastruktura

Definice veřejné infrastruktury dle stavebního zákona:⁶⁰

„k) veřejnou infrastrukturou pozemky, stavby, zařízení, a to

1. dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení;

2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu;

---

⁵⁹ Infrastruktura (Infrastructure) - ManagementMania.com. [online]. Copyright © 2011 [cit. 22-12-2019]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/infrastruktura-infrastructure>

⁶⁰ Zákon č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 2, odst. (1)

3. občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva;

4. veřejné prostranství, zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu,”

Tato definice dle stavebního zákona je orientována na veřejnou oblast nikoli na soukromou a řeší tedy celospolečenský zájem. V této práci se zaměřím na infrastrukturu dopravní a technickou.

2.3.1 Dopravní infrastruktura

„Dopravou se rozumí soubor procesů, které vedou k cílenému přemísťování osob, materiálů, energie a informací v prostoru a čase.“⁶¹

Pozemní komunikace

Definice dle zákona o pozemních komunikacích:⁶²

„(1) Pozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.

(2) Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

- a) dálnice,*
- b) silnice,*
- c) místní komunikace,*
- d) účelová komunikace.“*

Dráha

Dráha je dle zákona o dráhách je definována takto: *„Dráhou je cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy.“⁶³*

---

⁶¹ Bajer, M., Karmazínová, M., Puchřík, J. a kol.: Konstrukce a dopravní stavby - studijní opora pro kombinované studium. CERM, elektronická forma, 2004, str. 9

⁶² Zákon č. 13/1997 Sb. Zákon o pozemních komunikacích, § 2

⁶³ Zákon č. 266/1994 Sb. Zákon o dráhách, § 2

Železniční dráhy se člení do kategorií: dráha celostátní, regionální, místní, vlečka, zkušební dráha, speciální dráha. O zařazení do dané kategorie rozhoduje drážní správní úřad. Drážní úřad je orgán státní správy a je podřízen Ministerstvu dopravy.

Vnitrozemské vodní cesty^{64,65}

Vodní cesta je každý vodní tok, na kterém lze provozovat plavbu. Vodní cesty se dělí na sledované a nesledované. Na sledovaných vodních cestách lze stavby zřizovat pouze se souhlasem plavebního řádu, dělí se na dopravně významné – za rozvoj a modernizaci odpovídá ministerstvo dopravy a cesty účelové – pouze pro rekreační plavbu.

2.3.2 Technická infrastruktura

Vodovod

Vodovod je zařízení pro dopravu vody. Veřejná vodovodní síť zásobuje pitnou vodou velký počet odběratelů. Vodovodní síť je buď dálková nebo místní, umístěna pod zemí. Je vedeno ve veřejných prostorách, zpravidla souběžně s komunikacemi. Podle velikosti území, které zásobují vodou, dělíme na samostatný vodovod (není zapojen do sítě, zásobuje pár objektů z místního zdroje), místní síť (zásobuje jednu obec), skupinová síť (několik obcí), oblastní síť (velké množství spotřebišť).

Definice vodovodu dle zákona o vodovodech a kanalizacích: „*Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.*“⁶⁶

Kanalizace

System městského odvodnění je chápán jako integrovaný kanalizační systém, který se skládá ze: stokové sítě, čistírny odpadních vod, recipientu.

---

⁶⁴ Zákon č. 254/2001 Sb. Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), § 3

⁶⁵ Zákon č. 114/1995 Sb. Zákon o vnitrozemské plavbě

⁶⁶ Zákon č. 274/2001 Sb. Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), § 2

Stoková síť je soustava trubních rozvodů a slouží k odvádění odpadních vod do čistírny odpadních vod. Stoková síť je částí kanalizace, avšak obecně se používá pojem „kanalizace“.

Definici kanalizace upravuje zákon o vodovodech a kanalizacích.⁶⁷

Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních, srážkových a průmyslových odpadních vod, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod. Odpadní a srážkové vody jsou odváděny samostatně nebo společně. V případě, že jsou odpadní a srážkové vody odváděny samostatně, jedná se o oddílnou kanalizace. V případě společného odvádění, jde o kanalizaci jednotnou. Kanalizace je vodním dílem.

Čistírna odpadních vod je zařízení, ve kterém dochází k čištění odpadních vod, často se využívá zkratka „ČOV“. ČOV jsou budovány u průmyslových provozů, zemědělské výroby a u měst a obcí. Existuje mnoho typů – podle velikosti a typu čistírenského procesu. Typy procesů jsou mechanické, biochemické, chemické. Z ČOV jde voda do recipientu, vodního toku, kde probíhá dočištění. Vypouštění vod do recipientů se řídí zákonem o vodovodech a kanalizacích⁶⁸ a povolení k vypouštění vydává Vodoprávní úřad.

Nakládání s odpady

Nakládání s odpady upravuje několik zákonů a vyhlášek:

- Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů
- Vyhláška č. 383/2001 Sb. Vyhláška Ministerstva životního prostředí o podrobnostech nakládání s odpady
- Vyhláška č. 321/2014 Sb. Vyhláška o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů

---

⁶⁷ Zákon č. 274/2001 Sb. Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

⁶⁸ Zákon č. 274/2001 Sb. Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

- Vyhláška č. 294/2005 Sb. Vyhláška o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Komunální odpad

Dle zákona o odpadech⁶⁹ se komunálním odpadem rozumí veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob (domácností) a je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů. Jedná se o odpad, který není separován. Pro sběr komunálního odpadu slouží sběrné nádoby – kontejnery nebo popelnice.

Skládka⁷⁰ je místo ke skladování nebo uložení materiálu, zřízené v souladu se zvláštním právním předpisem a provozované ve třech na sebe bezprostředně navazujících fázích provozu – ukládání odpadů, využívání odpadů, rekultivace skládky, péče po uzavření skládky.

Povinnosti obce při nakládání s komunálním odpadem

„Obec ve své samostatné působnosti stanoví obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území.“⁷¹

Obec je povinna zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu a zajistit místa pro tříděný odpad – nebezpečný odpad, papír, plast, sklo, kovy, biologicky rozložitelný odpad. Původci odpadů jsou povinni komunální odpad třídít.

Poplatek za komunální odpad⁷²

Obec může stanovit a vybírat poplatek za komunální odpad, který vzniká na jejím území. Stanoví tak závaznou vyhláškou. Poplatníkem je každá fyzická osoba a plátcem vlastník nemovitosti. V případě společenství vlastníků jednotek, je plátcem společenství. Správu poplatku vykonává obec, která jej zavedla.

⁶⁹ Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, § 4

⁷⁰ Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, § 4

⁷¹ Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, § 17

⁷² Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, § 17a

Plán odpadového hospodářství obce

S odpady v obci souvisí Plán odpadového hospodářství obce. Plán odpadového hospodářství obce sestavuje obec, která „*produkuje ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu.*“⁷³ Plán obce musí být v souladu s plánem odpadového hospodářství kraje. Plán obsahuje návrhy na zlepšení nakládání s odpady. Zpracovává se na dobu nejméně 5 let. Obec je povinna zaslat plán odpadového hospodářství v elektronické podobě příslušnému krajskému úřadu, který do 3 měsíců sdělí obci své připomínky. Dle zákona o odpadech⁷⁴ mohou obce vytvořit dobrovolný svazek obcí pro zabezpečení svých povinností při nakládání s komunálním odpadem a zpracovat společný plán odpadového hospodářství.

Energetické vedení

Energetické vedení v České republice je upraveno energetickým zákonem.⁷⁵ Je to systém zařízení, která zajišťují přenos elektrické energie od výrobců k odběratelům. Nadzemní vedení. Elektrická energie je distribuována pomocí distribuční soustavy – vzájemně propojený soubor vedení a zařízení. Distribuční soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

Plynovod

Plynovod je soustava potrubí pro rozvod plynu na dlouhé vzdálenosti, zpravidla pod zemí. Plynovody dělíme podle účelu a tlaku. Podle účelu jsou plynovody, tranzitní, mezistátní, dálkové, místní, průmyslové a domovní. Dle tlaku jsou plynovody velmi vysokého tlaku (nad 4,0 MPa), vysokotlaké (0,4 MPa – 4,0 MPa), středotlaké (5,0 kPa – 400 kPa) a nízkotlaké (0,0 – 5,0 kPa). Přepravní soustava je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.

---

⁷³ Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, § 44

⁷⁴ Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, § 44

⁷⁵ Zákon č. 458/2000 Sb. Zákon o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

2.3.3 Datová infrastruktura

Datová infrastruktura slouží k přenosu dat a je tvořena počítači a síťovými směrovači, které jsou vzájemně propojeny. Typy připojení se mohou být pevná nebo bezdrátová.

Pevná připojení

Pevné připojení může být realizováno pomocí *telefonní linky* - jedná se buď o vytáčené připojení (DialUp) a ISDN (Integrated Services Digital Network), které dosahují jen pomalých přenosů dat nebo DSL (anglicky Digital Subscriber Line), které umožňují vysokorychlostní připojení.

Druhý způsob je *kabelové připojení* k poskytovateli s vysokorychlostním připojením.

Bezdrátová připojení

Bezdrátové připojení může být realizováno pomocí *satelitního připojení*, které je zpravidla pomalé a velmi nákladné.

Další možností jsou *WiFi připojení*, které jsou sice omezené dosahem a náchylné na rušení, ale na druhou stranu není třeba náročných stavebních zásahů mezi jednotlivými uzly.

Další možností je připojení pomocí *mobilní telefonní sítě*, kde datové přenosy umožňovala mobilní síť od druhé generace. Od čtvrté generace lze rychlost připojení označit jako vysokorychlostní.

Alternativní připojení

Jako alternativní připojení lze použít elektrickou rozvodnou síť.

Historie budování v České republice

Budování datové infrastruktury začalo připojením naší země k internetu 13. února 1992.⁷⁶ V té době bylo připojení k síti podmíněno akademickým využitím, proto se o

---

⁷⁶ CESNET | CESNET, *zájmové sdružení právnických osob* [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.cesnet.cz/sdruzeni/zpravy/tiskove-zpravy/pred-25-lety-se-nase-zeme-prijila-k-internetu/>

prvotní rozvoj datové infrastruktury starala Sdružení vysokých škol a Akademie věd České republiky CESNET, z. s. p. o.⁷⁷

Připojení k internetu se otevřelo pro komerční využití ve světě v roce 1994, v České republice pak o rok později. Budování datové infrastruktury bylo v 90. letech minulého století a nultých letech 21. století silně ovlivněno politickým vývojem, kdy stát kladl důraz na monopolní poskytování pevných telefonních služeb a volný trh nechal pro doplňkové služby, kterými byly mobilní telefonní služby a připojení k internetu. To vedlo dlouhodobě rozvoji budování datové infrastruktury pomocí bezdrátových připojení.

2.3.4 Budování technické infrastruktury

U budování technické infrastruktury musíme rozlišit dvě základní: dostavba nebo rekonstrukce a rozšiřování stávající sítě.

Dostavba nebo rekonstrukce stávajících sítí ve vlastnictví obce, by měla vycházet z dlouhodobějších plánů a mít na ni vyčleněny finanční prostředky. Pokud je obec ve svazku obcí pro technickou infrastrukturu, řeší toto svazek obcí.

Vlivem suburbanizace roste počet nových rodinných a bytových domů v obcích v blízkosti větších měst, a tím také počet obyvatel. Vyšší počet obyvatel způsobuje nedostatečnou kapacitu dopravní infrastruktury, vodovodů, kanalizace a dalších sítí. Obce musejí rozšiřovat infrastrukturu ze svých rozpočtů.

V případě developmentu – různé průmyslové areály, skladovací haly či komerční zóny je problém stejný. Investoři by se měli na financování podílet:

„Investoři, kteří v obci realizují svůj podnikatelský záměr, by se proto měli prostřednictvím smluv s obcemi podílet na úhradě vzniklých nákladů na budování a rozšiřování veřejné infrastruktury.“⁷⁸

---

⁷⁷ CESNET | CESNET, zájmové sdružení právnických osob [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.cesnet.cz/sdruzeni/>

⁷⁸ Program rozvoje obcí [online]. Copyright ©4 [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <http://www.obcepro.cz/data/MMR-obce-investori-web.pdf>, str. 3

Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury

„Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury“ je metodika zpracována Ministerstvem pro místní rozvoj. „*Jeho cílem je vytvoření podmínek pro zajišťování dostupnosti veřejných infrastruktur a identifikace těch alternativ rozvoje území krajů a obcí, které by vedly ke zhoršování dostupnosti veřejných infrastruktur.*“⁷⁹

Standardy jsou stanoveny pro občanské vybavení, dopravní infrastrukturu, technickou infrastrukturu a veřejná prostranství. Stanovují tři typy dostupnosti – fyzickou (fyzická vzdálenost mezi sledovaným výchozím a cílovým bodem, časovou (čas potřebný pro dosažení cílového bodu z výchozího) a sídelně strukturální (populační velikost obce). Metodika nestanovuje standardy pro komerční infrastrukturu. Je určena pro pořizovatele a projektanty územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace.⁸⁰

2.3.5 Definování zodpovědnosti

Zaměřím se na vlastnictví infrastruktury. Infrastrukturu, kterou má ve vlastnictví obec, musí spravovat a to sebou nese nemalé výdaje.

Pozemní komunikace

Silnice a dálnice vlastní stát a vlastnické právo vykonává ze zákona Ministerstvo dopravy. Výkonem práv k dálnicím a silnicím první třídy pověřilo ministerstvo Ředitelství silnic a dálnic ČR. Krajské komunikace vlastní kraje. Místní komunikace obec, na jejímž území se místní komunikace nachází. Účelové komunikace jsou ve vlastnictví právnických nebo fyzických osob. Chodníky jsou ve vlastnictví obce.

---

⁷⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury. *Object moved* [online]. Copyright ©2019 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/Ministerstvo/Stavebni-pravo/Stanoviska-a-metodiky/Stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-MMR/9-Ostatni- stanoviska-a-metodiky/Standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury>

⁸⁰ Kolektiv autorů. *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury*, Praha: ČVUT, 2016. [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/8- stanoviska-a-metodiky/53-TB050MMR01-Standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury-2017-10-30.pdf>

Vodovody a kanalizace, ČOV

Vodovodní řad - vlastníkem je zpravidla příslušná obec, město, popřípadě svazek měst a obcí. Vlastníkem vodovodní přípojky je vlastník připojeného pozemku, nebo stavby. Vlastníkem ČOV je většinou obec.

Skládky

Vlastníkem skládek je většinou obec.

Distribuce elektřiny

Distributor elektřiny zajišťuje fyzický přenos elektřiny do místa spotřeby. Provozovatel distribuční soustavy je daný regionálním územím. Provozovatelem distribuční soustavy může být fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem licence na distribuci elektřiny. Oprávnění k dopravě elektřiny distribuční soustavou je vydáváno Energetickým regulačním úřadem.

V ČR působí tyto provozovatele distribuční soustavy: E.ON Distribuce, a.s. (Jihočeský a Jihomoravský kraj), PRE Distribuce, a.s. (hlavní město Praha a Rožtoky u Prahy), ČEZ Distribuce, a.s. (Plzeňský, Karlovarský, Středočeský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský kraj).

Plynárenská distribuční soustava

Distributor plynu zajišťuje dopravu plynu k odběrnému místu a zpravidla je vlastníkem plynárenské distribuční soustavy. Provozovatel distribuční soustavy je daný dle území. Na českém trhu působí tři distribuční společnosti – RWE GasNet (západní, východní, střední a severní Čechy, severní a jižní Morava), E.ON Distribuce (jižní Čechy) a Pražská plynárenská Distribuce (Praha). Lze se setkat i s lokálními distributory v rámci menších územních celků.

Vlastnictví drah

Vlastníkem celostátní dráhy a většiny regionálních drah je stát. Funkci vlastníka vykonává Správa železniční dopravní cesty s. o. Některé regionální dráhy vlastní jiné subjekty, vlečky jsou ve vlastnictví průmyslových společností, k nimž vlečka vede.

Vlastníkem speciální železniční dráhy, pražského metra, je Dopravní podnik hl. m. Praha, a.s. Vlastníky tramvajových a trolejbusových drah jsou dopravní podniky daných měst.

Datové služby

Vlastníkem datové infrastruktury jsou operátoři. Obec může vytvořit vhodné podmínky.

Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení patří mezi veřejně prospěšné služby. Dle zákona o pozemních komunikacích⁸¹, je veřejné osvětlení příslušenstvím komunikace. Vlastníkem je vlastník dané komunikace. V případě místní komunikace nebo průjezdných úseků je to obec. V případě areálů je vlastníkem vlastník nebo provozovatel areálu, u účelové komunikace – vlastník komunikace nebo obec, pokud komunikaci vlastní.

---

⁸¹ Zákon č. 13/1997 Sb. Zákon o pozemních komunikacích, § 13 písm. c)

2.4 Rozvoj regionu

V této kapitole se zaměřím na regiony a jejich rozvoj. Především na rozvoj obcí a jejich spolupráci vedoucí k rozvoji.

2.4.1 Region

Definice pojmu region není v literatuře jednotná. Tento termín se používá v mnoha kontextech a vědních disciplínách, například v geografii, sociologii, ekonomii. Pojem můžeme také definovat z hlediska infrastruktury, historicky nebo pro výzkumné účely. Žádná z definic tedy není všeobecně platná a musíme se řídit účelem použití termínu. Pro účely této práce vezmu v úvahu nejmenší regiony na úrovni obcí.

Definice regionu dle zákona o podpoře regionálního rozvoje je: *„Pro účely tohoto zákona se regionem rozumí územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován podle tohoto zákona.“*⁸²

ČSÚ specifikuje region takto:

*„Region“ se definuje jako území s více či méně přesně vyznačenými hranicemi, které často slouží jako správní jednotka nižší, než je úroveň národního státu. Regiony mají svou identitu, tvořenou specifickými rysy, jako je jejich krajina (hory, pobřeží, lesy), podnebí (suché, s velkými vodními srážkami), jazyk (např. v Belgii, Finsku, Španělsku), etnický původ (např. Wales, severní Švédsko a Finsko, Baskicko) či společně sdílená historie. Hranice regionu jsou obvykle určovány na základě: přírodních hranic, historických hranic, správních hranic.“*⁸³

Klasifikace NUTS

Na začátku sedmdesátých let založil Eurostat „Klasifikaci územních statistických jednotek“ („Nomenclature of Statistical Territorial Units“ = NUTS) jakožto jediný, systém členění území Evropské unie za účelem vytváření regionálních statistik.

---

⁸² Zákon č. 248/2000 Sb. Zákon o podpoře regionálního rozvoje, v§ 2

⁸³ Specifikace regionů | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/specifikace_regionu

Směrnice NUTS byla přijata v květnu roku 2003 a vstoupila v platnost v červenci 2003. NUTS dělí každý členský stát do regionů NUTS 1. Každý z těchto regionů je pak dále rozdělován na regiony NUTS 2, a tyto následně na regiony NUTS 3.

Směrnice NUTS stanovuje průměrný počet obyvatelstva regionů NUTS:

- NUTS 1 – 3 miliony až 7 milionů
- NUTS 2 – 800 000 až 3 miliony
- NUTS 3 – 150 000 až 800 000

Dle pana Grebeníčka je region „*v nejobecnější poloze chápán jako ohraničené území, které musí splňovat určité charakteristiky*“⁸⁴. Pojetí regionů lze rozlišit na subjektivní a objektivní. Objektivní pojetí je geograficky determinováno. Geografické prostředí předurčuje lidské a ekonomické prostředí. Region je zde chápán jako existující jednotka. Která má hranice jednoznačně určené a dá se říct neměnné. Subjektivní pojetí chápe region jako model. Tento model napomáhá při studiu socioekonomických jevů z pohledu prostorového a při jeho ovlivňování.

Region je tedy určité ohraničené území. Jeho vymezení závisí na zvolených kritériích, které vyplývají z účelu, pro který jej budeme využívat.

Regiony administrativní a účelové⁸⁵

Administrativní jsou pro potřeby výkonu státní správy a územní samosprávy. Je důležitá časová stabilita těchto regionů. Tyto regiony jsou reprezentovány příslušnými orgány. Účelové regiony jsou vymezeny pro řešení určitých problémů. Ty se mohou týkat například ekonomické zaostalosti, problematiky kvality životního prostředí nebo chráněné krajinné oblasti. Účelové regiony mají obvykle omezenou časovou platnost. Její délka je dána dobou potřebnou k vyřešení daného problému. Lze říct, že region přestává existovat po naplnění cíle nebo svého účelu. Hranice administrativních a účelových regionů mohou být odlišné. K vymezení dochází seskupování základních prostorových jednotek – obcí.

---

⁸⁴ GREBENÍČEK, Pavel. *Regionální a municipální ekonomika*. Zlín, 2011. Studijní opora, str. 23

⁸⁵ MATOUŠKOVÁ, Zdena. *Regionální a municipální ekonomika*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000. 156 s. ISBN 8024500612, str. 65

Regiony homogenní a heterogenní ⁸⁶

Regiony homogenní se vyznačují stejnorodostí vzhledem ke zvoleným kritériím. Kritérii mohou být geografické znaky, přírodní podmínky, klima atp., které se vyznačují stabilitou v čase. Při využití znaků ekonomických nebo sociálních jsou změny frekventovanější. Například míra nezaměstnanosti nebo výše průměrných příjmů podléhá častějším změnám. Nejčastěji se využívá zastoupení určitých sektorů – regiony chmelařské, vinařské, těžební atd. Důležité je říci, že homogenita se zpravidla projevuje v určitém posuzovaném kritériu. Kdybychom zvolili jiné kritérium, homogenita by mohla být narušena.

Heterogenní neboli funkční regiony se vyznačují propojením základních prostorových jednotek. Funkční region je definován na základě spojitosti či soudržnosti. Tyto regiony jsou složeny z prostorových jednotek různé velikosti a vybavenosti (občanská, technická infrastruktura), ale jsou na sobě závislé, propojeny určitými vztahy – pohyb zboží a obyvatel.

Regionalizace

Je proces vymezování regionů. Buď se jedná o rozčleňování území státu do menších územní celků nebo naopak seskupování základních prostorových jednotek do větších celků, například více obcí do mikroregionu za účelem spolupráce. ⁸⁷

2.4.2 Rozvoj

Regionální rozvoj

Regionální rozvoj je komplexní proces pozitivních změn probíhajících uvnitř regionu. Má dopad na pozitivní ekonomické, sociální environmentální a další změny v regionu. Pojem rozvoj bývá zaměňován s růstem. Růst je ovšem vnímán pouze jako zvýšení celkového produktu regionu za dané období, rozvoj je celý proces

---

⁸⁶ MATOUŠKOVÁ, Zdena. *Regionální a municipální ekonomika*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000. 156 s. ISBN 8024500612, str. 66

⁸⁷ Regiony - Metodická podpora regionálního rozvoje. [online]. Copyright ©2005 [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/regiony_red.html

probíhající uvnitř regionu. Při růstu může vést naopak ke zvětšování regionálních rozdílů.

Rozvoj na úrovni obce

Rozvoj obce by měl vést ke zlepšování podmínek pro život jejich obyvatel, možnost podnikání a realizaci dalších aktivit.

Zákon o obcích k rozvoji obce uvádí: „*Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.*“⁸⁸

Přístupy k rozvoji obce jsou různé a můžeme si klást několik otázek:⁸⁹

- Zajištění základní infrastruktury a příslušných veřejných služeb nebo iniciace více rozvojových aktivit?
- Rozvoj obcí jako nezávislých subjektů nebo rozvoj obcí v rámci přirozených regionů?
- Rozdíl mezi vnímáním shora (stát, kraj) a tím, co chtějí obce a jejich obyvatelé
- Rozvoj nelze implementovat zvnějšku – lze pouze podpořit a tuto podporu musí být někdo v daném území schopen využít a zrealizovat

Hlavní faktory působící na rozvoj obcí

Faktory ovlivňující ekonomickou úroveň regionu:⁹⁰

- Lokalizace firem
- Intenzita vnitroregionálních vazeb
- Převažující organizační forma firem
- Demografická situace
- Přímé a nepřímé zásahy státní hospodářské politiky

---

⁸⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, k rozvoji v § 2, odst. (2)

⁸⁹ Regiony - Metodická podpora regionálního rozvoje. [online]. Copyright ©2005 [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: http://www.regionálnírozvoj.cz/tl_files/soubory/Vyuka/RRPX-3_3.pdf

⁹⁰ MATOUŠKOVÁ, Zdena. Regionální a municipální ekonomika. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000. ISBN 8024500612

2.4.3 Meziobecní spolupráce

Spolupráce obcí je vnímána jako nejvhodnější nástroj politiky územního rozvoje. Z pohledu obcí představuje zachování autonomie, a přitom dochází profesionalizaci veřejné správy a vytváření většího prostoru pro vyjednávání obcí. Z pohledu státu se vytváří prostor pro vznik kapitálově silnějších a výkonnějších celků, které poskytují komplexnější veřejné služby. Účelem meziobecní spolupráce je lepší, efektivnější a účinnější poskytování veřejných služeb, prostřednictvím úspor z rozsahu a koordinovaném postupu obcí.

„Důležitým a charakteristickým rysem meziobecní spolupráce je, že při ní nedochází k úplnému přenesení pravomocí a kompetencí obcí na nově vzniklé organizace meziobecní spolupráce. Obcím zůstává minimálně nepřímá kontrolu nad jejich rozhodováním.“⁹¹

Obce spolupracují s těmi, se kterými sdílí stejné potřeby formou, jaká jim vyhovuje. Kooperace mohou být iniciovány shora – dolů nebo zdola – nahoru. V případě shora – dolů je to formou nařízení či pobídek a zdola – nahoru vychází z iniciativy regionálních aktérů. Jako pobídka k meziobecní spolupráci slouží především dotační programy. Většina případů spolupráce vzniká na základě iniciativy regionálních aktérů. Financování spolupráce obcí je z vlastních zdrojů členů daného partnerství.

Ze zákona o obcích: *„Obce mohou při výkonu samostatné působnosti vzájemně spolupracovat.“⁹²*

---

⁹¹ Ježek, J.; Malast, J.; Kopecký, M.; Kaňka, L. *Spolupráce obcí a měst. České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2015. 211s. ISBN 978-80-261-0698-2, str. 12

⁹² Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 46

Pro spolupráci obcí je více možných forem spolupráce na různých úrovních:⁹³

Meziobecní spolupráce na regionální úrovni
- Dobrovolný svazek obcí
- Společná právnická osoba
- Smlouva ke splnění konkrétního úkolu
Spolupráce obcí se subjekty v území
- Místní akční skupina (MAS)
- Místní agenda 21 (MA21)
- Public-private-partnership (PPP)
- Zájmové sdružení právnických osob
Národní struktury spolupráce obcí
- Národní síť zdravých měst ČR (NSZM)
- Svaz měst a obcí ČR (SMO ČR)
Spolupráce s obcemi jiných států
- Přeshraniční impulzní centra (GIZ)
- Euroregiony
- Partnerská města a obce

Tabulka 3 - Formy meziobecní spolupráce

Podrobněji se zaměřím pouze na některé formy spolupráce.

Dobrovolný svazek obcí

Zakládání svazků obcí reguluje zákon o obcích.⁹⁴ Určuje podmínky činnosti, hospodaření, zrušení a ostatní náležitosti upravují i další normy. Členy tohoto svazku mohou být pouze obce, svazek obcí je právnickou osobou. Účelem je ochrana a prosazování společných zájmů. Svazek obcí nabývá právní osobnosti zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla svazku obcí, který je veřejný.

Předmětem činnosti svazku obcí mohou být zejména úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, zabezpečování čistoty obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů, zásobování

⁹³ GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2. ISSN 80-251-20-9, str. 28

⁹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 49–50

vodou, odvádění a čištění odpadních vod, zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území, správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Každý kraj má svůj Rejstřík svazků obcí, do kterého je svazek zapsán po předložení smlouvy o vytvoření svazku obcí, jejíž přílohou jsou stanovy.

Svazek obcí zaniká dnem výmazu z rejstříku svazku obcí. Přístup do rejstříku svazků obcí je veřejný a každý do něj může nahlížet a pořizovat výpisy. Součástí je sbírka listin – její součástí je smlouva o vytvoření svazku obcí, stanovy a změny těchto dokumentů.

Smlouva ke splnění konkrétního úkolu

Smlouva ke splnění konkrétního úkolu je druhou nejvyužívanější formou spolupráce, je do ní zapojeno více než polovina obcí. Je uzavírána mezi dvěma či více obcemi na dobu určitou nebo neurčitou. Předmětem smlouvy je zajištění konkrétního úkolu, jehož plnění přesahuje hranice obce a má význam i pro další obce. Nevzniká právnická osoba.

Svaz měst a obcí České republiky

Svaz měst a obcí ČR je nepolitická a dobrovolná organizace sdružující města a obce. Je partnerem pro politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě legislativních opatření v oblasti kompetencí obcí. Činnost svazu je založena na aktivitě starostů, primátorů a zastupitelů. Hlavními cíli svazu jsou prosazování společných zájmů obcí a měst a vytvářet podmínky k jejich rozvoji, podílet se na přípravě právních předpisů místní samosprávy, posilovat ekonomickou samostatnost měst a obcí, informovat a vzdělávat zastupitele a pracovníky místních samospráv a napomáhat městům a obcím při čerpání dotací.⁹⁵ Svaz města a obcí ČR sdružuje cca 44 % všech obcí v ČR.

---

⁹⁵ Svaz měst a obcí České republiky. / *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. Copyright © Svaz měst a obcí České republiky [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/>

Národní síť zdravých měst ČR

Národní síť zdravých měst ČR je asociace sdružující místní samosprávy, které se hlásí k principům udržitelného rozvoje a podpory kvality, zapojují veřejnost do hlasovacích procesů, systémová podpora zdraví a kvality života. Participativní rozpočty, sdílení dobré praxe, zkušeností a inspirací. K 1. prosinci 2018 bylo zapojeno 51 % populace ČR, z toho celé kraje – Hlavní město Praha, Kraj Jihomoravský, Kraj Liberecký, Kraj Moravskoslezský, Kraj Vysočina a dále mikroregiony, MAS,⁹⁶ města, obce a městské části.

Místní akční skupina

„...je společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejného moci), které spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, metodou LEADER. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.“⁹⁷

Metoda LEADER vychází z principu zdola-nahoru. Náměty by měly vycházet z podnětů místních venkovských subjektů a občanů.

Mikroregion

„Mikroregiony vznikají na základě dobrovolné spolupráce obcí s cílem prosazovat zájmy a záměry společné pro sdružené obce. Spolupráce obcí je podložena smlouvami o vytvoření dobrovolného svazku obcí podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, nebo zakládáním právnických osob podle obchodního zákoníku dvěma nebo více obcemi. Dále uvedené údaje vychází z materiálů Ústavu územního rozvoje Brno a z podkladů Krajského úřadu Středočeského kraje.“⁹⁸

---

⁹⁶ MAS = Místní akční skupina

⁹⁷ Místní akční skupiny | NS MAS. NS MAS | Národní síť Místních akčních skupin České republiky [online]. Copyright © 2020 Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

⁹⁸ Mikroregiony | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-2105-05-v_letech_2000_az_2004-7_1_mikroregiony

Mikroregiony jsou účelově založená společenství obcí s jednotnými cíli. V české legislativě nejsou definovány. Sdružování obcí do mikroregionů zintenzivňuje spolupráci mezi sdruženými obcemi a jejich cíle jsou lépe dosažitelné. Vznikající regiony mají komplexní charakter a jsou zaměřeny na komplexní rozvoj mikroregionu.⁹⁹

2.4.4 Samostatná a přenesená působnost obce

Samostatná působnost obce

Je samostatný výkon správy u obcí nebo krajů, zakotven v zákonu o obcích. Pokud zákon výslovně nestanoví, že jde o přenesenou působnost, jde vždy o samostatnou působnost. Při výkonu samostatné působnosti není rozhodující velikost obce, všechny obce jsou si rovny. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce.¹⁰⁰

Do samostatné působnosti obce se řadí:¹⁰¹

- Záležitosti existence obce a jejích územních změn,
- Vnitřní organizace obce,
- Rozpočtové hospodaření,
- Hospodaření s obecním majetkem – účelně a hospodárně
- Podnikatelské aktivity obce,
- Zakládání a zřizování právnických osob a organizačních složek obcí,
- Zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku,
- Spolupráce obce s jinými subjekty,
- Záležitosti rozvoje obce.

---

⁹⁹ Mikroregiony | ČSÚ. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. Copyright © [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/25385875/15420646+71.pdf/80071132-672e-44e9-9c46-a94f208aa426?version=1.0>

¹⁰⁰ Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 35-44, § 84

¹⁰¹ Samostatná působnost obce - SMS ČR - Rok v obci. *SMS ČR - Rok v obci* [online]. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/33-samostatna-pusobnost-obce/>

Přenesená působnost obce

Přenesená působnost vyjadřuje výkon státní správy, kterou stát přenesl na obce, rozsah určují zákony. Pro výkon přenesené působnosti dostávají obce finanční příspěvek od státu. V přenesené působnosti obec vydává nařízení obce, správní rozhodnutí, evidence obyvatel, pověřený OÚ vydává stavební povolení a obec s rozšířenou působností (ORP) vydává občanské průkazy a cestovní pasy.¹⁰²

Z hlediska rozsahu výkonu veřejné státní správy, zákon o obcích rozlišuje několik typů obcí:

- Obce (základní rozsah státní správy) – obce I. stupně
- Obce s pověřenými obecními úřady – obce II. stupně
- Obce s rozšířenou působností – obce III. stupně, bývají to větší města s velkým správním obvodem

---

¹⁰² Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení), § 61

3 EMPIRICKÁ ČÁST

Empirická část této diplomové práce je rozdělena na kvantitativní a kvalitativní. Pro kvantitativní část jsem zvolila dotazníkové šetření v obcích Jihomoravského kraje dotazování se obyvatel menších obcí. Pro doplnění kvantitativního šetření jsem provedla šetření kvalitativní formou rozhovorů s lidmi pracujícími ve veřejné sféře, starosty menších obcí v JMK. V dotazníkovém šetření se zaměřuji na komunikaci zastupitelů obce s občany, stav technické infrastruktury v obci a spolupráci obcí.

V Jihomoravském kraji ve velké množství malých obcí, proto se v šetření zaměřím na ně.

Velikostní struktura obcí v Jihomoravském kraji:¹⁰³

Počet obyvatel	Počet obcí	Počet obyvatel	Zastoupení obyvatel [%]
do 499	301	79 366	6,7
500–999	178	130 637	11,0
1 000 - 1 999	108	147 322	12,4
2 000 - 9 999	76	280 197	23,6
nad 10 000	10	550 145	46,3
Celkem JMK	673	1 187 667	100

Tabulka 4 - Velikostní struktura obcí v JMK

¹⁰³ Bilance počtu obyvatel v obcích Jihomoravského kraje | ČSÚ v Brně. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/bilance_poctu_obyvatel_v_obcich_jihomoravskeho_kraje

3.1 Dotazníkové šetření

Ke spolupráci na dotazníkovém šetření jsem oslovila několik starostů obcí v Jihomoravském kraji.

Dotazníkového šetření se zúčastnili obyvatelé obcí Moravské Bránice, Nová Ves, Ivančice a Šaratice. V obcích Moravské Bránice, Nová Ves a Ivančice mi vyšlo vedení obce vstříc a šetření bylo provedeno prostřednictvím odkazu na Google formulář, umístěného na stránkách obce. V obci Šaratice bylo šetření provedeno osobně, s papírovými formuláři. Dotazník byl cílen na obyvatele těchto obcí v Jihomoravském kraji. Jako platné jsem považovala dotazníky, u kterých bylo uvedeno v první otázce „Název obce, ve které žijete“, některá z obcí v Jihomoravském kraji. Celková návratnost dotazníků byla 117 vyplněných (výše uvedenou podmínku splnilo 114 z nich). Několik dotazníků bylo z obcí Trboušany, Prštice a Dolní Kounice (z každé obce pouze jeden vyplněný dotazník).

Pro vyhodnocení šetření jsem tedy pracovala se 114 platnými dotazníky.

3.2 Metodika výzkumu

Pro potřeby dotazníkového šetření jsem si stanovila čtyři výzkumné hypotézy. Abych mohla určit potvrzení či vyvrácení hypotézy, stanovila jsem ke každé z hypotéz pomocné otázky, kterými se po vyhodnocení daná hypotéza potvrdí či vyvrátí. Dotazník jsem vytvořila pomocí Google formuláře, který mi shromažďoval data v přehledné tabulce.

Prováděné dotazníkové šetření bylo zcela anonymní, kvantitativní, s minimálním počtem sto respondentů. Cílovou skupinou byli všichni obyvatelé oslovených obcí – obce na území Jihomoravského kraje do 9 999 obyvatel.

Dotazník obsahuje 25 otázek a pro přehlednost respondenta je rozdělen do čtyř částí. V první části jsem zjišťovala obecné informace o respondentovi, ve druhé jsem se zaměřila na technickou infrastrukturu v obci, její stav a spokojenost občanů s jejím stavem. Ve třetí části jsem se dotazovala na komunikaci vedení obce s občany, jejich informovanost o dění a záměrech obce, spolupráci s okolními obcemi a prospěšnost meziobecní spolupráce pro rozvoj obce. V poslední, čtvrté části, jsou doplňující otázky týkající se chybějící občanské vybavenosti a připomínek k dotazníku. Dotazník je uveden v příloze práce.

Pro doplnění kvantitativního šetření jsem sestavila tři otevřené otázky pro kvalitativní část:

Otázka č. 1:

Jak je důležité pro fungování obce budování datové infrastruktury (rychlý internet)?

Otázka č. 2:

Jak vnímáte platformy Mobilní rozhlas, Česká obec? Využíváte některou z nich nebo plánujete využívat ve vaší obci?

Otázka č. 3:

Jak vaše obec komunikuje s okolními obcemi, funguje spolupráce mezi nimi?

3.3 Výzkumné hypotézy

Po prostudování dostupné literatury k danému tématu jsem sestavila čtyři výzkumné hypotézy.

Hypotéza č. 1:

Mezi nejvíce využívané komunikační nástroje vedení obce s občany patří místní rozhlas a zpravodaj.

Hypotéza č. 2:

Obec by měla více komunikovat své záměry s občany a zabývat se připomínkami ze strany občanů.

Hypotéza č. 3:

Vzájemná spolupráce obcí pomáhá k jejich rozvoji.

Hypotéza č. 4:

Občané malých obcí nejsou spokojeni se stavem technické infrastruktury v obci.

3.4 Vyhodnocení dat dotazníkového šetření

Než přistoupím k vyhodnocení samotného dotazníkového šetření, uvedu základní informace o jednotlivých obcích, ve kterých šetření probíhalo. Jedná se o obce Moravské Bránice, Nová Ves u Oslavan, Ivančice a Šaratice. V následující tabulce je přehled počtu obyvatel žijících v obci k datu 1.1.2019, okres, typ obce, příslušná obec s rozšířenou působností a zavedení základní technické infrastruktury.

Název obce	Počet obyvatel (k 1.1.2019) ¹⁰⁴	Okres	Typ obce	ORP ¹⁰⁵	Infrastruktura (1=ano, *=ne)			
					Kanalizace	Kanalizace s napojením na ČOV	Verejný vodovod	Plynofikace
Moravské Bránice	996	Brno-venkov	obec	Ivančice	1	1	1	1
Nová Ves	809	Brno-venkov	obec	Ivančice	*	*	1	1
Ivančice	9 742	Brno-venkov	město	Ivančice	1	1	1	1
Šaratice	1 046	Vyškov	obec	Slavkov u Brna	1	1	1	1

Tabulka 5 - Základní informace o obcích

¹⁰⁴ Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2019 | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 29-12-2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-za0wri436p>

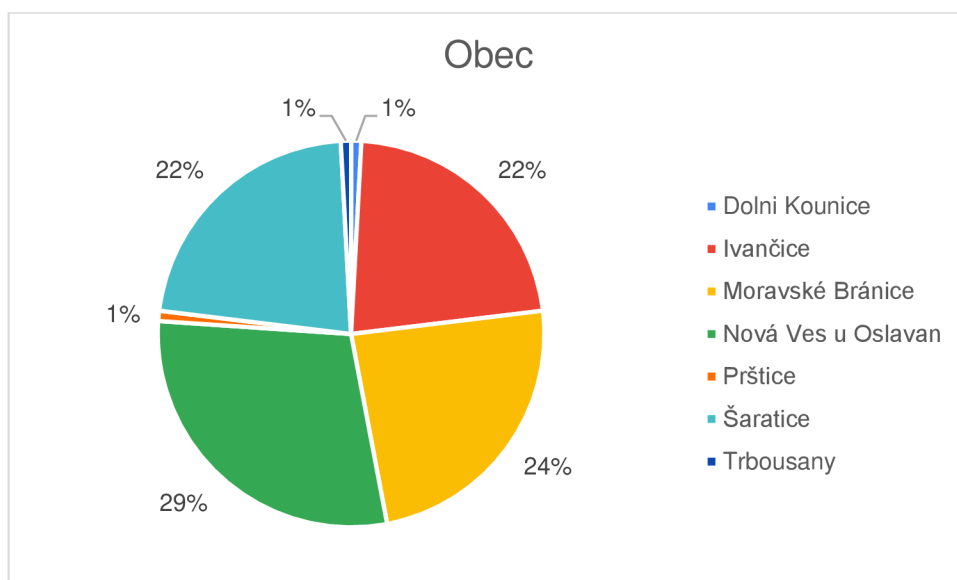
¹⁰⁵ ORP = obec s rozšířenou působností

První část otázek je cílena na zjištění informací o respondenti – název obce, ve které žije, pohlaví, věk a jak dlouho v obci žije.

1) Název obce, ve které žijete:

Nejvíce respondentů je z Nové Vsi, 29 %, z Moravských Bránic bylo 24 % respondentů, z obcí Ivančice a Šaratice 22 %. Z obcí byl z každé obce jeden respondent. V tomto grafu je celkem 117 respondentů, respondenti z obcí Dolní Kounice, Trboušany a Prštice, byli pro další vyhodnocení vyloučeni.

Do interpretace dalších výzkumných otázek je tudíž zahrnuto 114 respondentů.

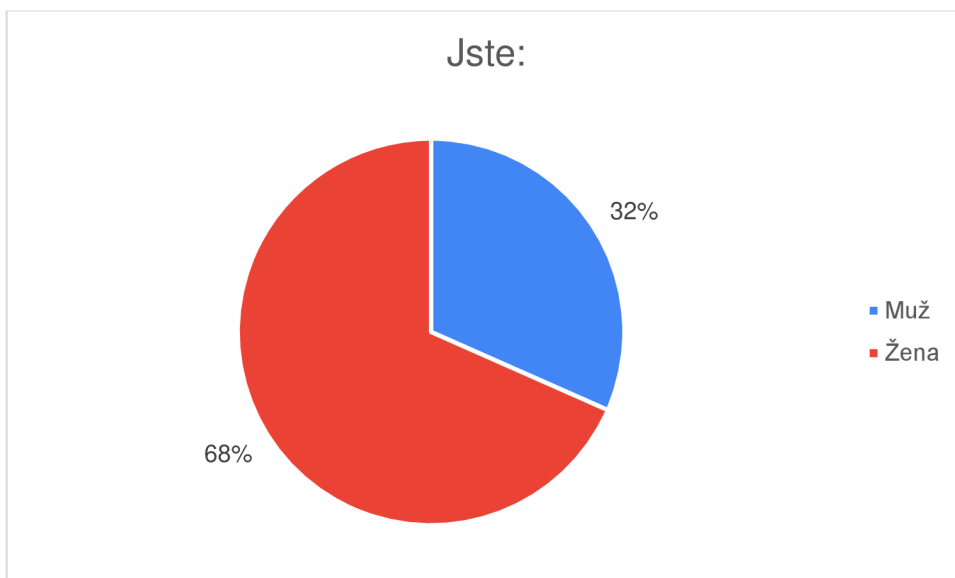

Graf 1 - Název obce

2) Jste:

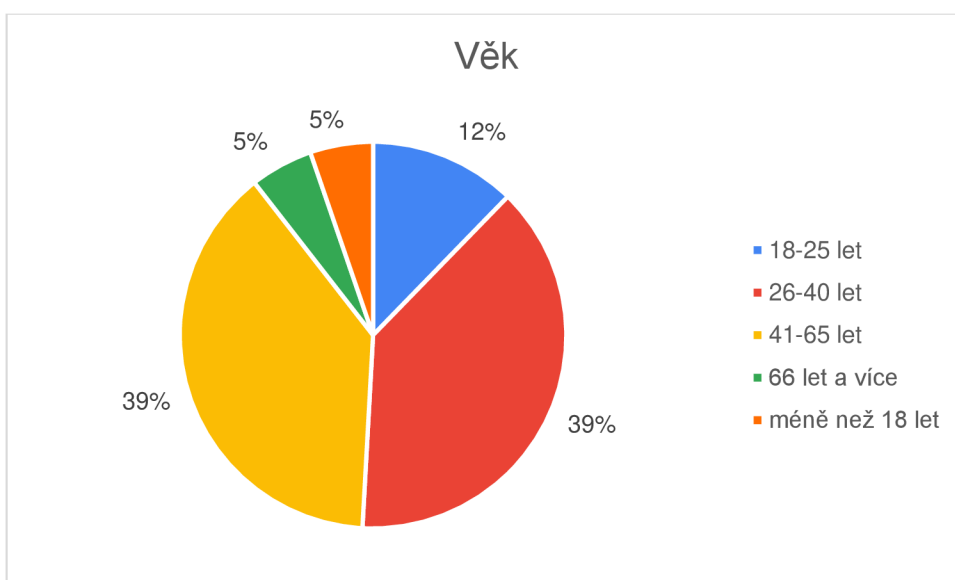
Mezi respondenty je 32 % mužů a 68 % žen. Toto zjištění neodpovídá skutečnému poměru mužů a žen v populaci. K 1.1.2019 je dle ČSÚ ¹⁰⁶ je v České republice 5 244 194 mužů a 5 405 606 žen, což odpovídá poměru 49 % mužů a 51 % žen.

¹⁰⁶ Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2019 | ČSÚ. Český statistický úřad | ČSÚ [online]. [cit. 29-12-2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-za0wri436p>, tab. 3

Graf 2 - Pohlaví

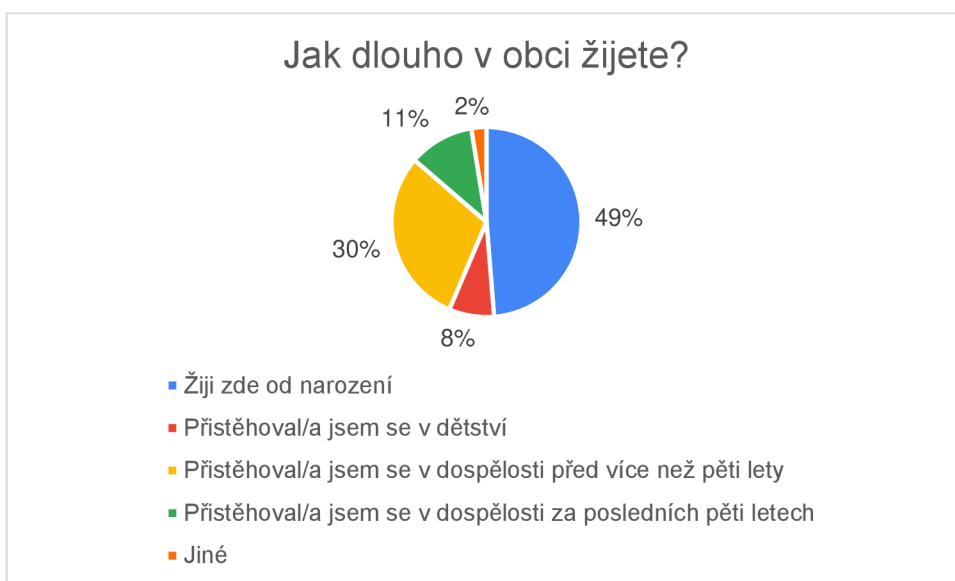
3) Věk:

Graf 3 - Věk

Nejvyšší zastoupení respondentů je ve věku 26-40 let, kteří tvoří 39 %, stejně velkou skupinu respondentů tvoří lidé ve věku 41-65 let, taktéž 39 %. Naopak v nejmenší míře je shodně, každá 5 %, zastoupena skupina lidí ve věku méně než 18 let a 66 let a více. Toto zjištění je dle mého názoru způsobeno mimo jiné tím, že lidé nad 66 let nemají přístup k internetu a občané mladší 18 let se nezajímají i dění v obci v takové míře. Lidé ve věku 18-25 let jsou zastoupeni mezi respondenty 12 %. U kategorie 18-25 let může být nižší procento respondentů způsobeno úzkým rozpětím této věkové kategorie.

4) Jak dlouho v obci žijete?

Graf 4 - Jak dlouho žijete v obci?

Téměř polovina respondentů (49 %) odpovědělo „Žiji zde od narození“. Další největší skupinou respondentů je 30 % zastoupena varianta „Přistěhoval/a jsem se v dospělosti před více než pěti lety“, 8 % dotazovaných zaškrtnulo možnost „Přistěhoval/a jsem se v dětství“, 11 % odpovědělo „Přistěhoval/a jsem se v dospělosti v posledních pěti letech“ a nejmenší skupinou je možnost „Jiné“. Jako doplnění k této možnosti respondenti uvedli: „Vlastním nemovitost“ a „žiji zde od narození, jen v dospělosti jsem žila 5 let ve městě a poté se opět vrátila“.

Další část dotazníku se zabývá technickou infrastrukturou v obci, jejího stavu a spokojeností občanů s jejím stavem.

5) Je v obci zaveden vodovod?

Graf 5 - Je v obci vodovod?

Respondenti ze všech obcí odpověděli v 98 % „Ano“ na tuto otázku. Ve všech obcích, ze kterých respondenti pocházejí, je zaveden vodovod.

6) Je v obci zaveden plynovod?

Graf 6 - Je v obci plynovod?

Respondenti uvedli v 96 %, že je v obci zaveden plynovod, 4 % respondentů neví, zda je v obci zaveden plynovod. Tato skutečnost může být způsobena faktem, že

k vlastní nemovitosti nemají plyn přiveden. Žádný z respondentů neuvedl možnost „Ne“.

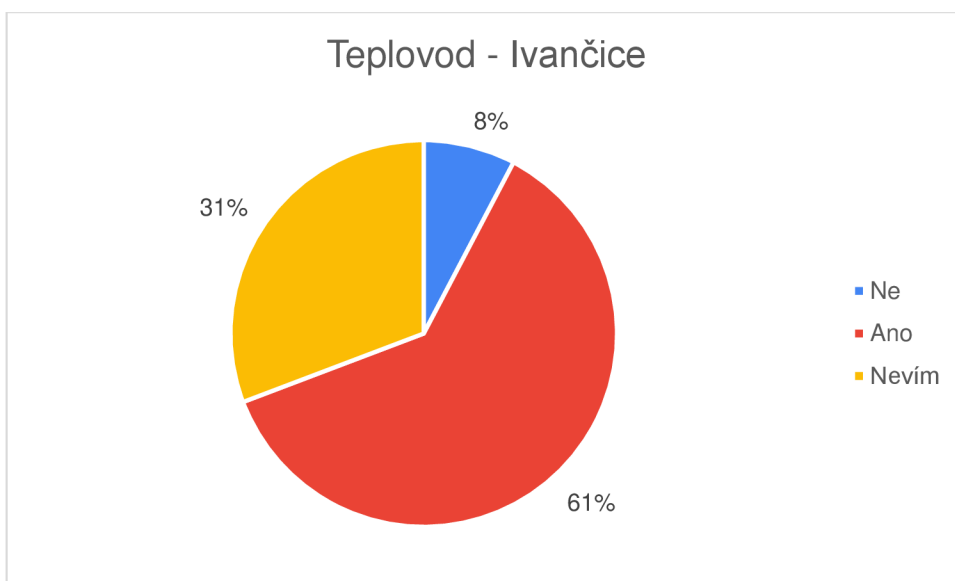
7) Je v obci zaveden teplovod?

Graf 7 - Je v obci teplovod?

Respondenti uvedli v 54 %, že v obci není zaveden teplovod. 25 % respondentů uvedlo „Nevím“ a 21 % „Ano“.

Teplovod je zaveden v Ivančicích, v následujícím grafu je % zastoupení odpovědí respondentů z Ivančic. 61 % respondentů uvedlo „Ano“, 31 % respondentů „Nevím“ a 8 % „Ne“.

Graf 8 - Teplovod - Ivančice

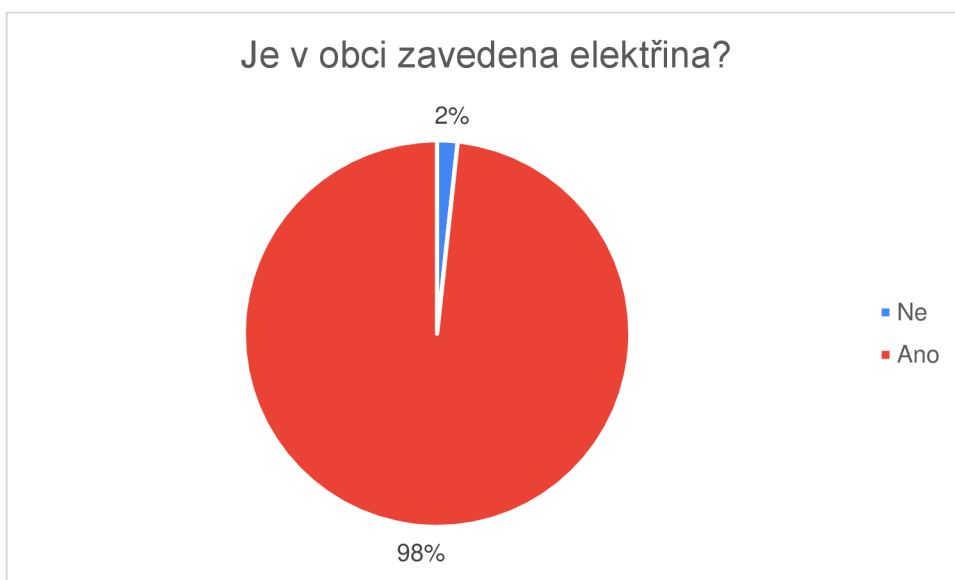
8) Je v obci zavedena kanalizace a čistírna odpadních vod?

Graf 9 - Kanalizace

Nejvíce respondentů, 72 %, uvedlo zavedení kanalizace a Čistírny odpadních vod, 3 % respondentů uvedlo „Nevím“ a 25 % uvedlo „Ne“. Respondenti s odpovědí „Ne“ byli převážně z obce Nová Ves. V obci Nová Ves není zavedena kanalizace.

9) Je v obci zavedena elektřina?

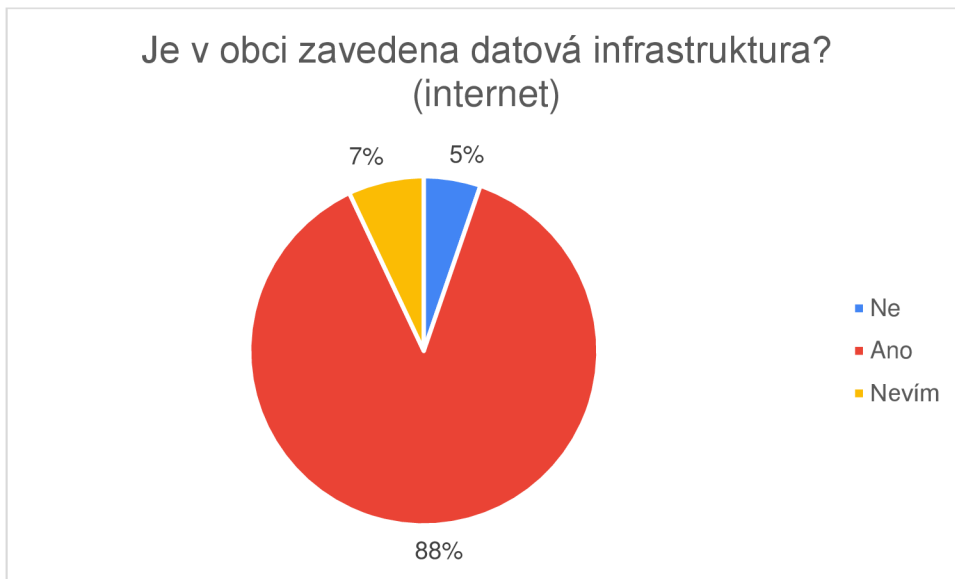

Graf 10 - Elektřina

Téměř všichni respondenti, 98 %, uvedlo „Ano“.

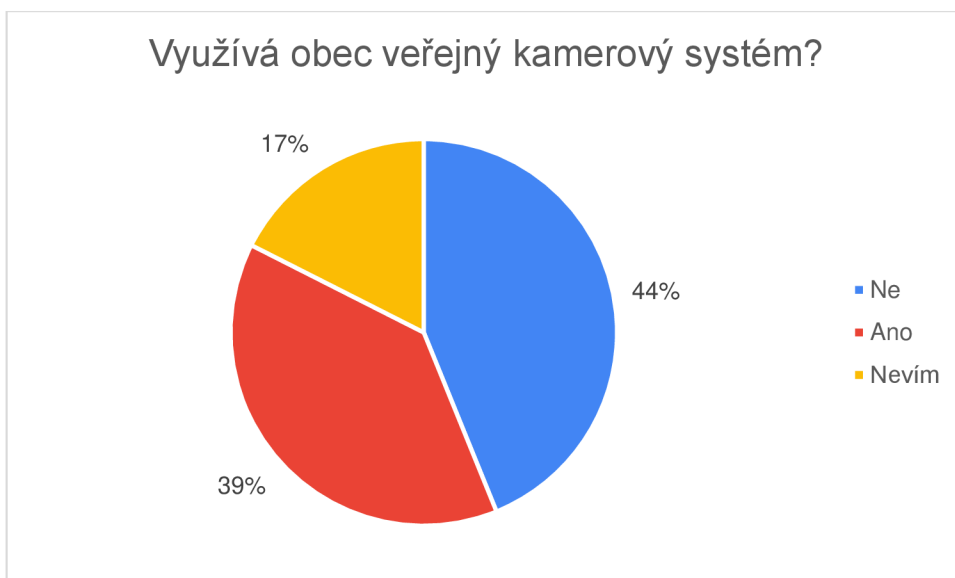
10) Je v obci zavedena datová infrastruktura? (internet)

Graf 11 - Datová infrastruktura

Na otázku ohledně zavedení datové infrastruktury v obci odpovědělo 88 % dotázaných „Ano“, 7 % respondentů o datové infrastruktuře neví a 5 % odpovědělo možností „Ne“.

11) Využívá obec veřejný kamerový systém?

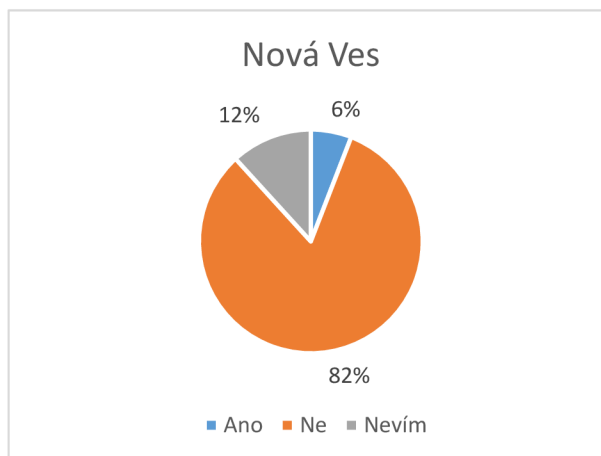

Graf 12 - Kamerový systém

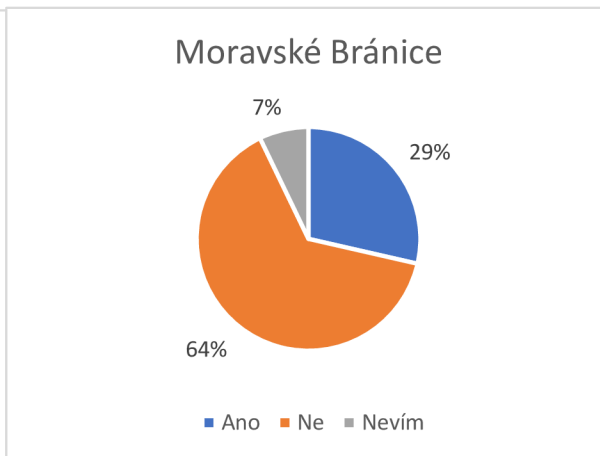
Na otázku veřejného kamerového systému odpovědělo nejvíce respondentů záporně – možnost „Ne“ zvolilo 44 % tázaných. Tudiž 44 % respondentů ví nebo si myslí, že v obci kamerový systém není. Srovnatelná skupina, 39 % respondentů, od

povědělo „Ano“ – v obci je veřejný kamerový systém. Téměř pětina respondentů, 17 %, o kamerovém systému neví.

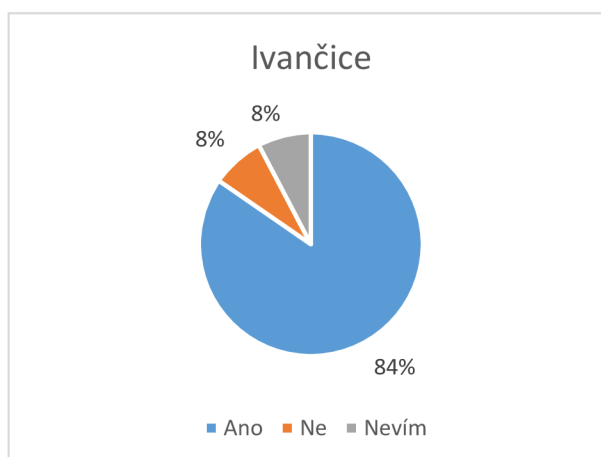
Odpovědi respondentů dle obcí:

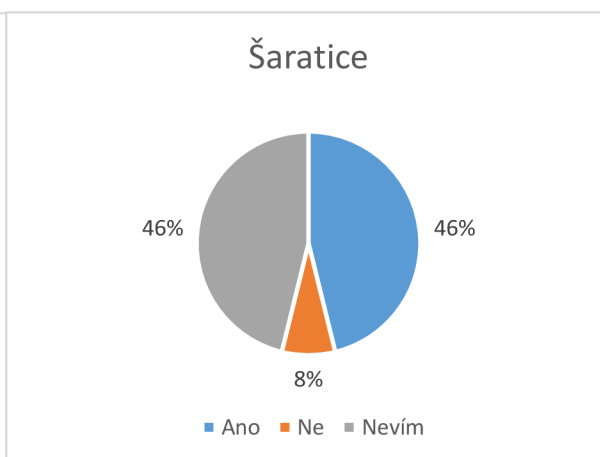
Graf 14 - Kamerový systém, Nová Ves

Graf 13 - Kamerový systém, Moravské Bránice

Graf 16 - Kamerový systém, Ivančice

Graf 15 - Kamerový systém, Šaratice

Z výsledku průzkumu v jednotlivých obcích můžeme říct, že v obci Moravské Bránice jednoznačně převládá možnost „Ne“. V Šaraticích je ve stejné míře „Ano“ a „Nevím“. Přes osmdesát procent respondentů z Nové Vsi uvedlo „Ne“. V Ivančicích naopak 84 % respondentů uvedlo „Ano“.

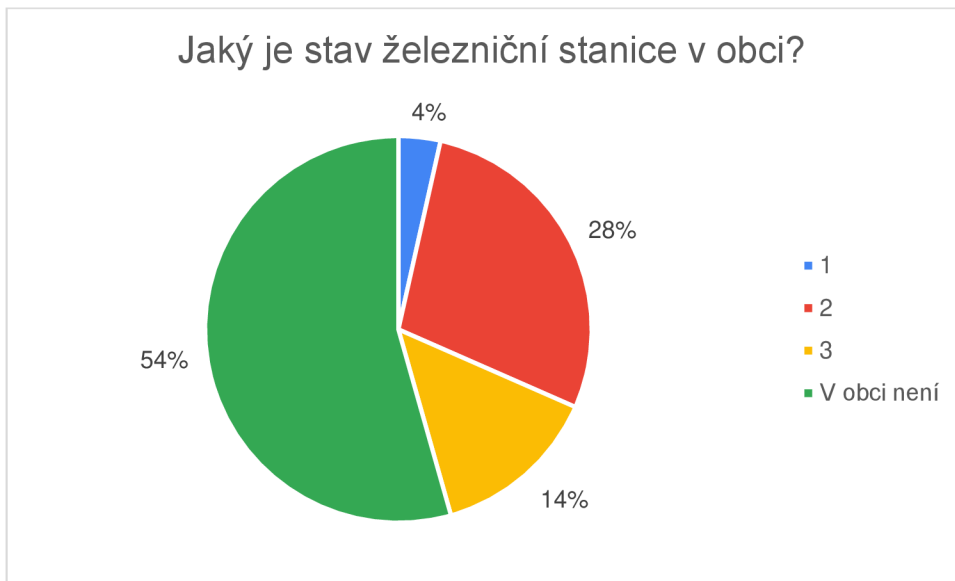
12) Jaký je stav komunikací v obci?

Graf 17 - Stav komunikací

Respondenti v nejvyšší míře, přes osmdesát procent, hodnotí stav komunikací jako „2 - dobrý“ a „3 - špatný“. Necelá pětina respondentů uvádí okrajové hodnoty „1 - nejlepší“ a „4 - nejhorší“. Nejvyšší zastoupení má na čtyřstupňové škále hodnota „2 - dobrý“, kterou zvolilo 44 % respondentů. Mírně nižší zastoupení má zhodnocení stavu komunikací stupněm „3 - špatný“, a to 37 %. Jako „4 - nejhorší“ hodnotí stav komunikací 10 % respondentů a srovnatelné, o stupeň nižší zastoupení, má „1 - nejlepší“, což uvedlo pouze 9 % respondentů. V jednotlivých obcích bylo rozvrstvení odpovědí srovnatelné.

13) Jaký je stav železniční stanice v obci? (1 - nejlepší, 4 - nejhorší, V obci není)

Graf 18 - Stav železniční stanice

Více než polovina respondentů, tj. 54 %, uvedlo že železniční stanice „V obci není“. Jedná se o obce Nová Ves a Šaratice.

Obce Moravské Bránice a Ivančice železniční stanici na svém území mají.

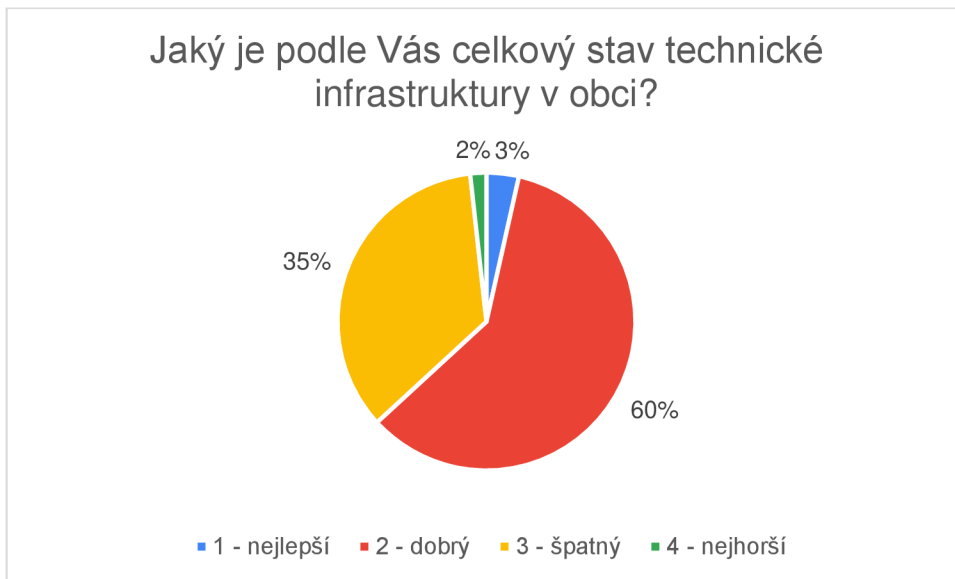
Respondentů, pocházejících z obce se železniční stanicí, ohodnotilo 28 % stav stanice na stupeň 2. Jako „nejlepší“ stav uvedlo 4 % respondentů a 14 % uvedlo „3“, spíše nespokojenost se stavem železniční stanice.

14) Jaký další typ technické infrastruktury byste ocenil/a?

Více než polovina respondentů, 59 %, využilo jako možnou odpověď „Žádné“. Ti, co využili jako možnost slovní odpověď, uvedli následující:

- Cyklostezka
- Je mi to jedno, vyhovuje mi to. Možná jen častější autobusy odpoledne.
- Modernizovanou železnici
- Optickou síť
- Přístav
- SKYWAY
- Vysokorychlostní optické připojení k internetu

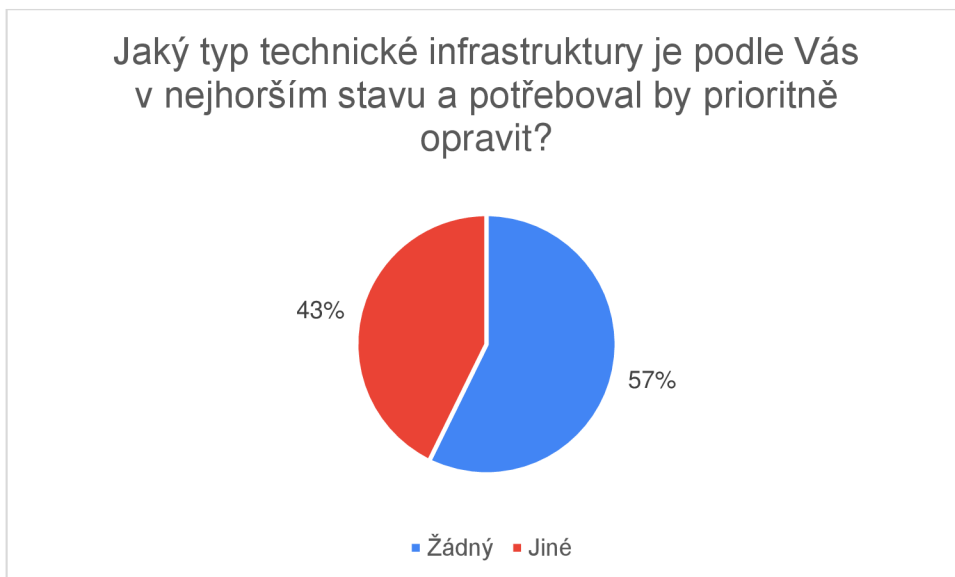
15) Jaký je podle Vás celkový stav technické infrastruktury v obci?

Graf 19 - Celkový stav technické infrastruktury

Otázka č. 15 je shrnující otázkou předchozích. Nejvíce respondentů, 60 %, uvedlo jako celkový stav technické infrastruktury dle jejich názoru „2 – dobrý“. Další největší skupinou zastoupenou 35 % je možnost „3 – špatný“. V nejmenší míře byly odpovědi na krajích bodovací škály. Možnost „1 – nejlepší“ a „4 – nejhorší“ uvedlo každou 3 % respondentů.

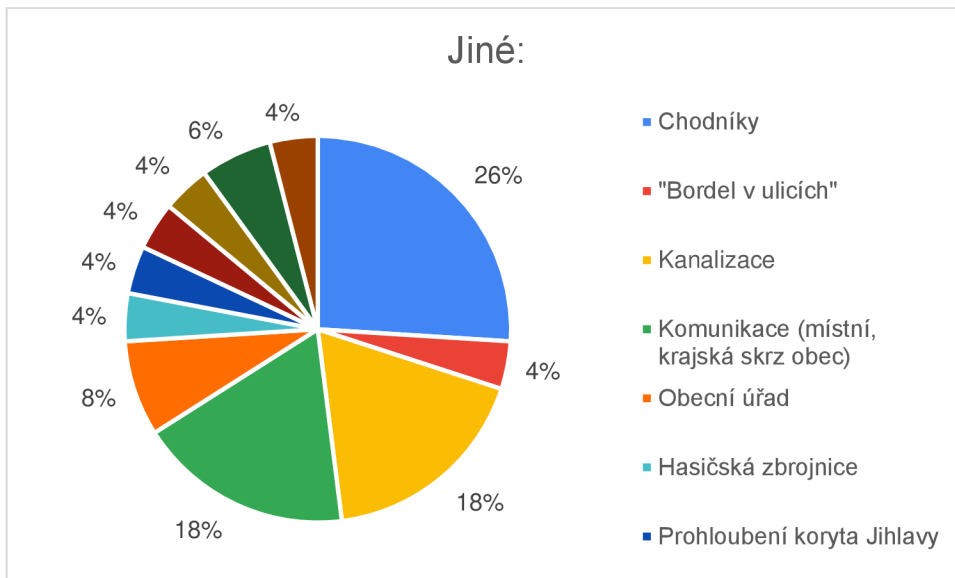
16) Jaký typ technické infrastruktury je podle Vás v nejhorším stavu a potřeboval by prioritně opravit?

Graf 20 - TI v nejhorším stavu

Na otázku, jaká infrastruktura je v nejhorším stavu odpověděla více než polovina respondentů, 57 %, „Žádný“. Možnost „Jiné“ s volnou odpovědí zvolilo 43 % lidí.

V následujícím grafu je znázorněno, jaký typ technické infrastruktury by, dle názoru respondentů, potřeboval prioritně opravit (z celku 43 %):

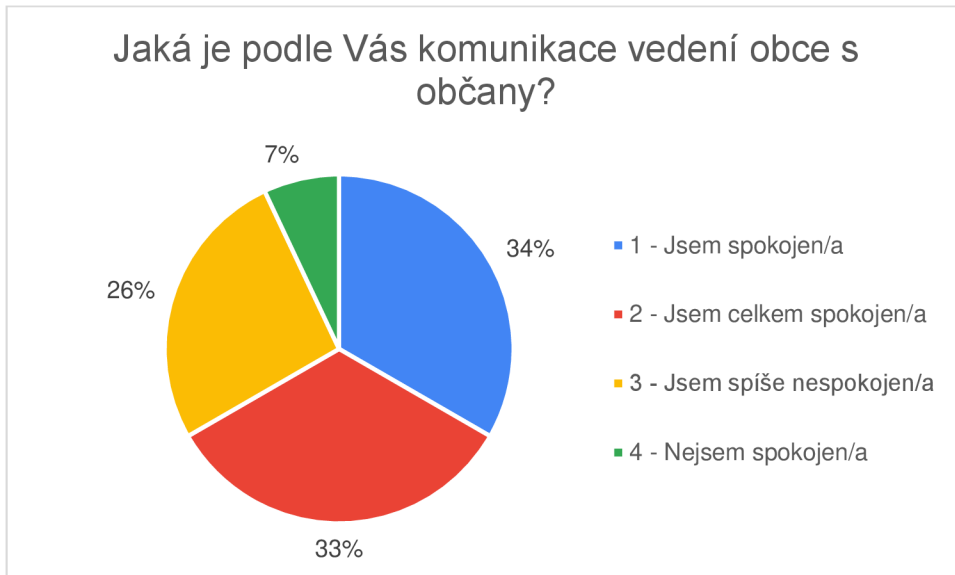

Graf 21 – TI v nejhorším stavu, Jiné

Nejvíce respondentů uvedlo „Chodníky“, „Kanalizace“ a „Komunikace“. Komunikace zmínili místní a krajskou komunikaci vedoucí skrz obec.

Třetí část dotazníkového šetření se zaměří na komunikaci vedení obce s občany, zda jsou spokojeni, jaké komunikační prostředky obec využívá, jak mohou vznášet dotazy a připomínky a zda se obec jejich připomínkami zabývá.

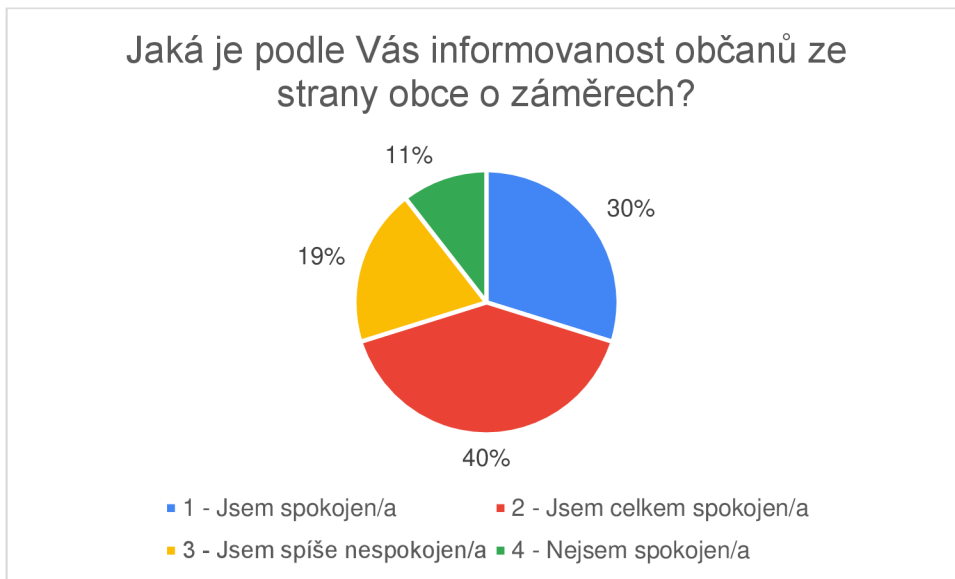
17) Jaká je podle Vás komunikace vedení obce s občany?

Graf 22 - Komunikace vedení obce s občany

Jako naprosto spokojené můžeme označit 34 % respondentů. Celkem spokojených je 33 %, spíše nespokojených 26 % a nespokojených 7 %. Při sloučení kategorií celkem spokojen a spokojen můžeme říct, že dvou třetinám dotazovaných komunikace vedení obce s občany vyhovuje. Taktéž při sloučení zbylých dvou kategorií lze říct, že třetina občanů s komunikací spokojena není.

18) Jaká je podle Vás informovanost občanů ze strany obce o záměrech?

Graf 23 - Informovanost občanů

Z dotazníkového šetření vyšlo, že 70 % respondentů je spokojeno s informovaností ze strany vedení obce a 30 % respondentů je spíše nespokojených nebo nespokojených. Nejvíce respondentů, 40 %, uvedlo možnost „Jsem celkem spokojen/a“ a jako druhé nejsilnější zastoupení respondentů, 30 %, jsou spokojeni.

Naopak nespokojení občané byli 11 % zastoupeni v kategorii na bodovací škále jako nejhorší – „Nejsem spokojen/a“ a 19 % respondentů uvedlo spíše nespokojenost.

19) Jak mohou občané vznášet dotazy a připomínky na vedení obce?

Otázka číslo 19 byla otevřená a respondenti mohli napsat cokoliv. Odpovědi jsem rozdělila do kategorií – písemně, osobně, elektronicky, telefonicky, nevím a nemohou.

Odpovědi obsahovaly:

- Písemně – poštou, v místním hostinci, schránky, podání na městský úřad
- Osobně – osobně na obecním/městském úřadu, setkání se starostou nebo zastupiteli, veřejné zasedání zastupitelstva obce, schůze městské rady

- Elektronicky – email, facebook, webové stránky obce/města, dotazník na webu města, sociální sítě
- Telefonicky – zavolat starostovi obce
- Nemohou – vše se smete pod stůl
- Nevím

Citace jedné z odpovědí:

„Na veřejných zasedáních zastupitelstva obce, komunikací se zastupiteli, radními, kdykoli se starostou obce.“

20) Máte pocit, že se vedení obce dotazy a připomínkami zabývá?

Graf 24 - Dotazy a připomínky

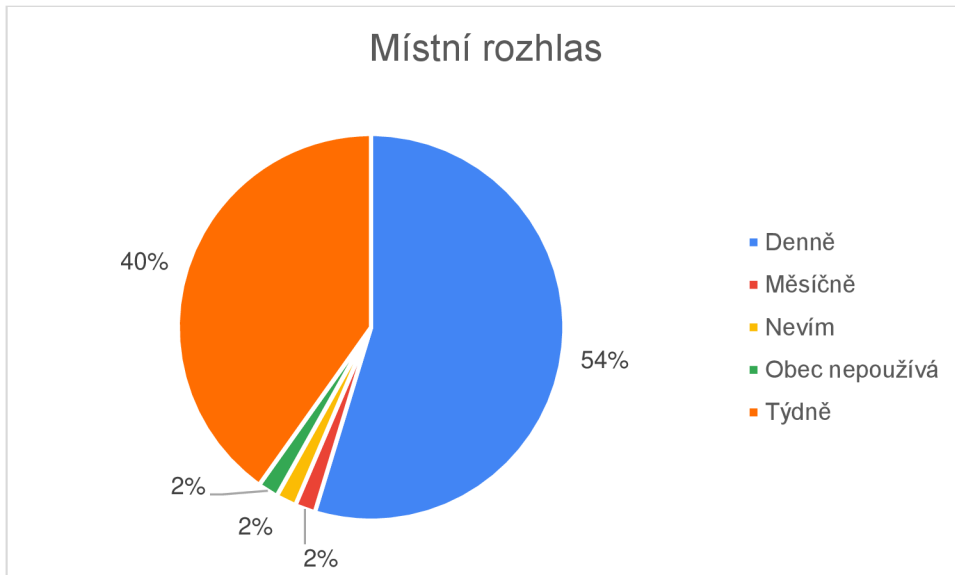
Můžeme říct, že téměř dvě třetiny respondentů mají pocit, že se vedení obce jejich dotazy a připomínkami zabývá. Nejvíce respondentů zvolilo možnost „Většinou ano“ a to ve třetině odpovědí. Dalšími největšími skupinami bylo „Ano“ a „Většinou ne“, tyto skupiny měly shodně 30 % odpovědí. Nejmenší skupinou je zastoupena možnost „Ne“, kterou tvoří 7 % respondentů.

21) Jak častá je podle Vás komunikace vedení obce s občany těmito prostředky?

Komunikační prostředky byly umístěny do tabulky, kde ve svislém sloupci byly komunikační prostředky a v řádku jednotlivé četnosti. Respondenti měli na výběr tyto četnosti: denně, týdně, měsíčně, ročně, nevím a „Obec nepoužívá“ v případě, že

daný komunikační nástroj obec nepoužívá. V následujících grafech je zobrazena četnost užívání dle typu komunikačního nástroje.

Místní rozhlas

Graf 25 - Místní rozhlas

Jako první z komunikačních prostředků byl uveden místní rozhlas. Téměř všichni respondenti uvedli jednu ze dvou možností – „Denně“ nebo „Týdně“. Více než polovina respondentů, 54 %, uvedlo, že jej obec využívá denně ke komunikaci s občany a 40 % uvedlo jako četnost využívání na týdenní bázi. Možnosti „Měsíčně“, „Nevím“ a „Obec nepoužívá“, uvedlo každé 2 % respondentů. Ročně neuvedl nikdo.

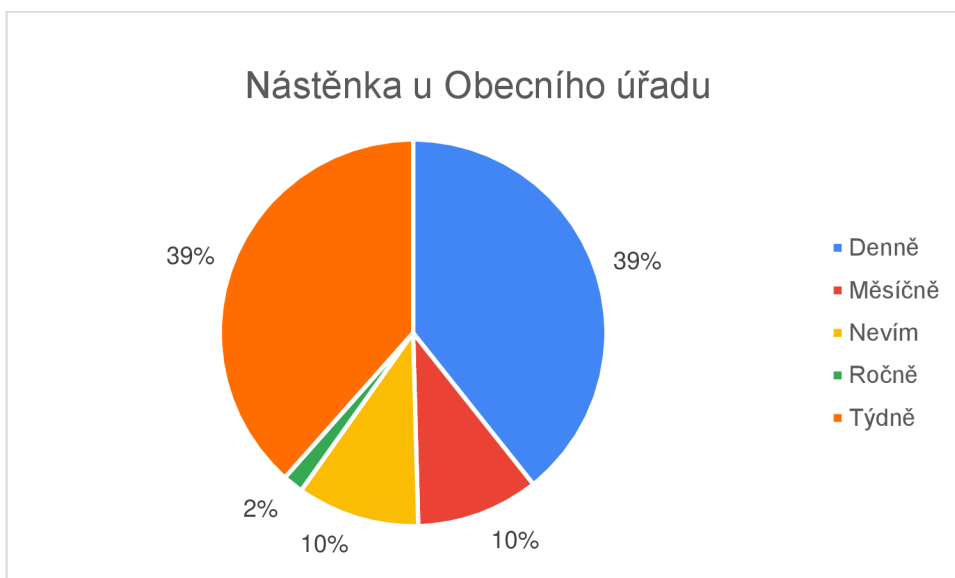
Obecní noviny, zpravodaj

Graf 26 - Obecní noviny, zpravodaj

Obecní noviny, obecní zpravodaj nebo jakkoli nazvané místní periodikum bylo v téměř třech čtvrtinách, 74 %, označeno jako měsíčně využívané. Jako týdenní periodikum uvedlo 9 % respondentů. Taktéž 9 % respondentů nezná četnost využívání obecních novin. Ročně uvedlo 5 % respondentů a „Obec nepoužívá“ 3 % dotázaných. Denně neuvedl nikdo.

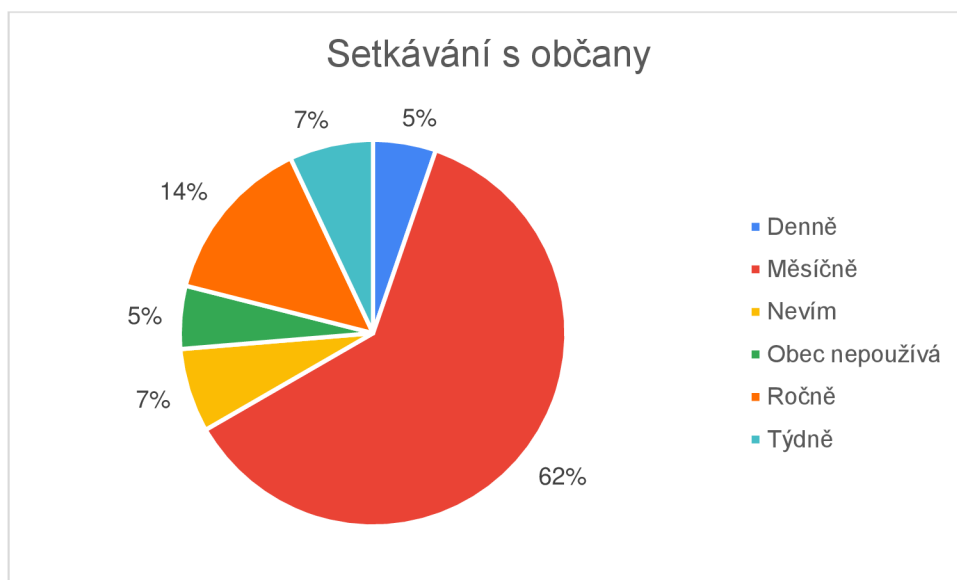
Nástěnka u Obecního úřadu

Graf 27 - Nástěnka u OÚ

Shodné výsledky byly zjištěny u denní a týdenní frekvence využívání nástěnky u OÚ, 39 %. Měsíční využívání uvedlo 10 % respondentů a 2 % respondentů vybrali možnost ročního intervalu. Desetina respondentů uvedla „Nevím“. Žádný z respondentů neuvedl možnost „Obec nepoužívá“.

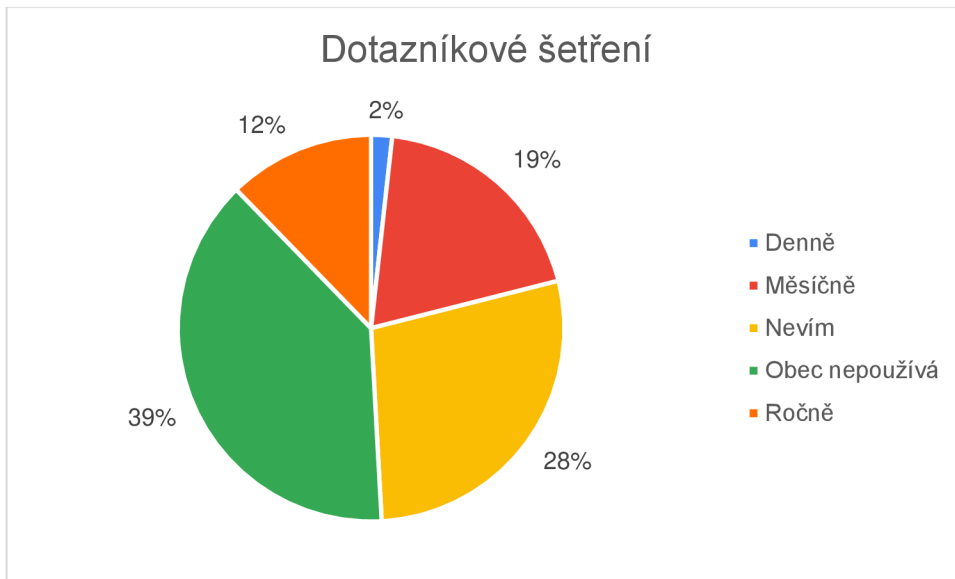
Setkávání s občany

Graf 28 - Setkávání s občany

U otázky ohledně setkávání s občany byly využity všechny možnosti odpovědí. Nejvíce respondentů, 62 %, uvedlo měsíční frekvenci setkávání s občany. Roční četnost uvedlo 14 %. Srovnatelně, 5 % nebo 7 %, měly možnosti denně, nevím, obec nepoužívá a týdně.

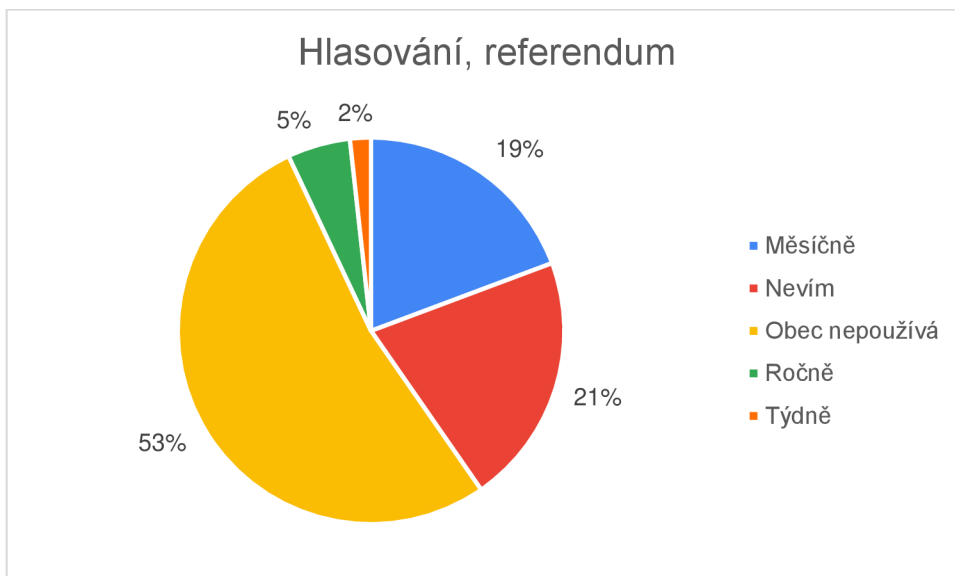
Dotazníkové šetření

Graf 29 - Dotazníkové šetření

U dotazníkového šetření byly odpovědi, dá se říct, rovnoměrněji rozděleny než u předchozích prostředků. Nejvíce respondentů, 39 %, uvedlo že obec tento prostředek nepoužívá. Další velkou skupinou respondentů, 28 %, neví o četnosti využívání dotazníkových šetření v obci. Měsíční frekvenci využívání šetření uvedlo 19 % respondentů, 12 % uvedlo ročně a 2 % denně. Týdenní frekvenci nevedl nikdo.

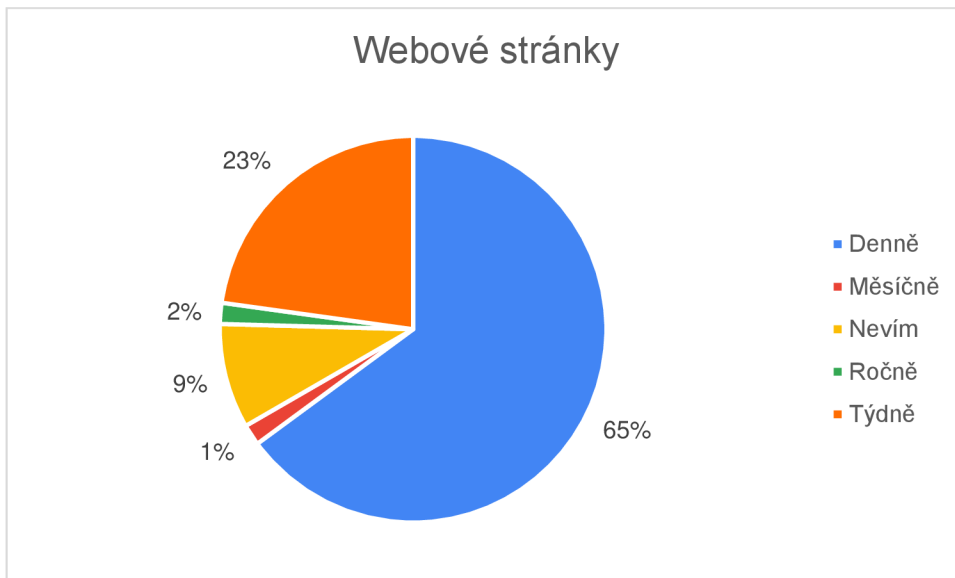
Hlasování, referendum

Graf 30 - Hlasování, referendum

Téměř tři čtvrtiny respondentů, 74 %, neví, jak často obec využívá hlasování nebo uvedli, že tento prostředek obec nepoužívá. Jako měsíčně využívaný prostředek uvedlo 19 %. Ročně uvedlo 5 % respondentů a týdně 2 %. Denně neuvedl nikdo.

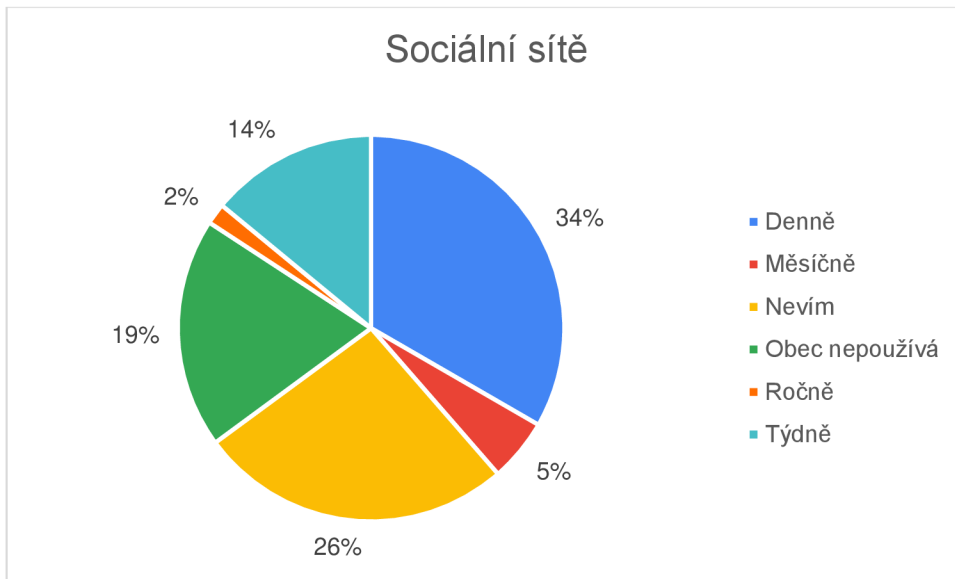
Webové stránky

Graf 31 - Webové stránky

U webových stránek žádný z respondentů neuvedl „Obec nepoužívá“. Z toho se dá usuzovat, že všechny obce mají webové stránky. Jako denní frekvenci využívání uvedla většina, 65 %, respondentů. Téměř čtvrtina, 23 %, uvedla týdenní využívání. Necelá desetina, 9 %, nezná četnost využívání webových stránek a nejnižší zastoupení má měsíční a roční četnost, dohromady 3 %.

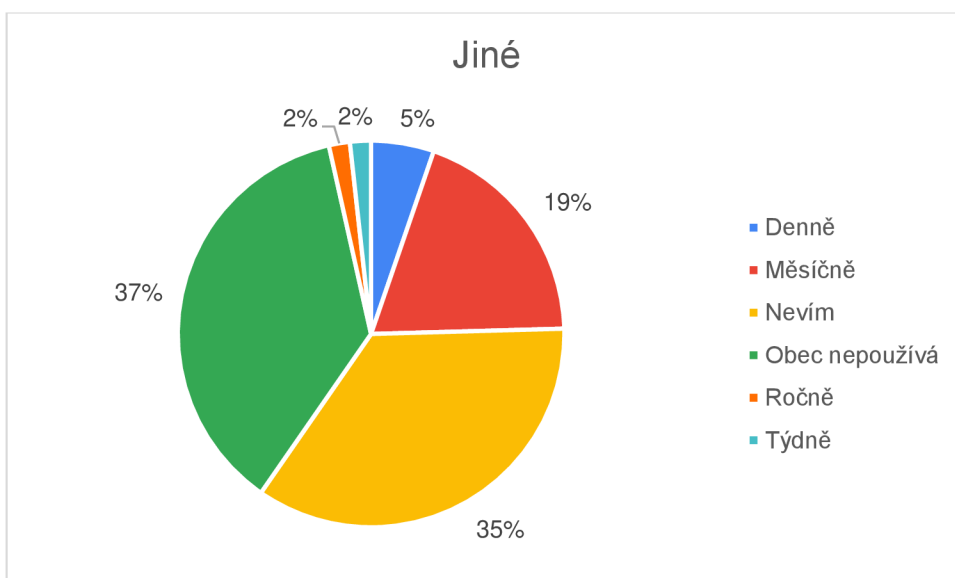
Sociální sítě

Graf 32 - Sociální sítě

U sociálních sítí jako komunikačního prostředku uvedla třetina respondentů, 34 %, denní frekvenci využívání. Další nejzastoupenější četností, 26 %, je nevím a s 19 % respondentů „Obec nepoužívá“. Jako týdenní uvedlo 14 %, měsíčně 5 % a roční frekvenci 2 % dotázaných.

Jiné

Graf 33 - Komunikační prostředky, jiné

Poslední možností komunikačních prostředků bylo uvedeno jiné, kde se mohli respondenti vyjádřit k dalším komunikačním prostředkům využívaných jejich obcí. Nejvíce respondentů, 72 %, vybrali možnost nevím nebo obec nepoužívá. Z toho můžeme usoudit, že možnosti výše uvedených prostředků byly dostatečné. Jako měsíční četnost dalšího komunikačního prostředků uvedlo 19 % respondentů, necelých deset procent respondentů uvedla jinou četnost.

Souhrnná tabulka výsledků otázky číslo 21:

Komunikační nástroje	Denně [%]	Týdně [%]	Měsíčně [%]	Ročně [%]	Nevím [%]	Obec nepoužívá [%]
Místní rozhlas	54	40	2	0	2	2
Obecní noviny, zpravodaj	0	9	74	5	9	3
Nástěnka u OÚ	39	39	10	2	10	0
Setkávání s občany	5	7	62	14	7	5
Dotazníkové šetření	2	0	19	12	28	39
Hlasování, referendum	0	2	19	5	21	53
Webové stránky	65	23	1	2	9	0
Sociální síť	34	14	5	2	26	19
Jiné	5	2	19	2	35	37

Tabulka 6 - Souhrnná tabulka výsledků otázky číslo 21

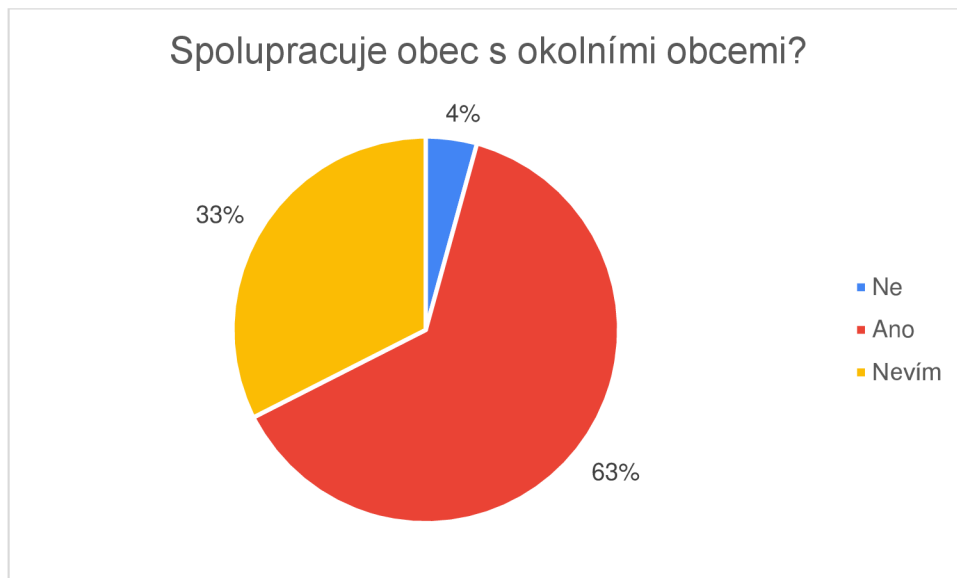
Ze souhrnné tabulky otázky č. 21 ke komunikačním prostředkům a jejich četnosti využívání vyplývá, že obce používají nejvíce na denní bázi místní rozhlas, nástěnku u OÚ, webové stránky a sociální síť. U týdenní četnosti se v nejvyšší míře objevuje místní rozhlas a nástěnka u OÚ, oba tyto prostředky se prolínají s denní četností, která převažuje nebo je shodná. Měsíční četnost je využívána u obecních novin a setkávání s občany. U obecních novin se objevila největší shoda respondentů. Komunikační nástroje využívané na roční bázi byly uváděny nejméně. U možnosti „nevím“ se nejvíce respondentů shodlo na možnosti dotazníkové šetření a sociální síť. Více než polovina respondentů u možnosti „obec nepoužívá“ uvedla hlasování, referendum a dotazníkové šetření.

Souhrnně tedy můžu říct, že nejpoužívanějším nástrojem jsou obecní noviny, vycházející jako měsíční periodikum. Poté webové stránky s denní aktualizací, setkávání s občany každý měsíc a každodenní vysílání místního rozhlasu.

Čtvrtá oblast otázek

22) Spolupracuje obec s okolními obcemi?

Graf 34 - Spolupráce s okolními obcemi

Nejvíce respondentů, 63 %, uvedlo spolupráci s okolními obcemi, třetina, 33 %, neví, zda obec spolupracuje a pouze 4 % uvedla „Ne“.

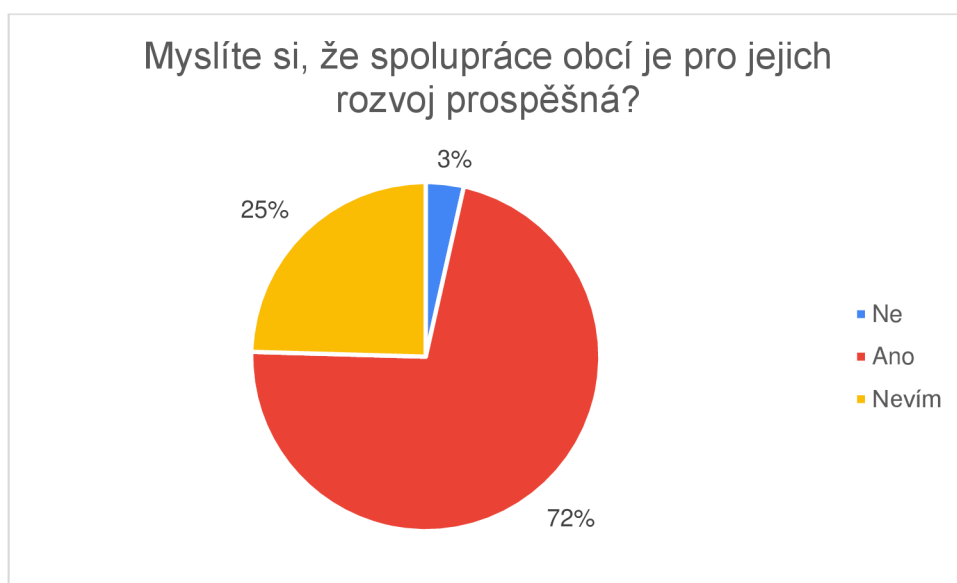
Pokud "Ano", v jaké oblasti?

Doplňující otázka k otázce 22) v případě, že respondent na výše uvedenou otázku odpověděl „Ano“.

- Údržba komunikací, kanalizace, kultura
- Svazek vodovodu
- Společné projekty v rámci mikroregionu, spolupráce na dílčích projektech, koordinace organizace společenských akcí, vzájemná výpomoc v případě potřeby...
- Sport, kultura, sociální služby, ostatní úřady
- V rámci mikroregionu (dotace), společenské akce apod.
- Veřejná doprava, rozvoj

- Čistírny odpadních vod, zásobování pitnou vodou, cyklostezky
- Budování cyklostezky
- Kanalizace - Ivančice
- Splašková kanalizace, vodovod a cyklostezka
- Region ivančicko, vodovod, kanalizace, běžné problémy
- Prodej pozemku, právní rady

23) Myslíte si, že spolupráce obcí je pro jejich rozvoj prospěšná?

Graf 35 - Spolupráce obcí pro jejich rozvoj

Téměř tři čtvrtiny respondentů, 72 %, uvádí, že spolupráce obcí je pro jejich rozvoj prospěšná. Čtvrtina lidí neví, zdali to tak je a 3 % respondentů se domnívají, že spolupráce obcí není pro jejich rozvoj prospěšná.

Poslední část dotazníkového šetření se zaměřila na doplňující otázky.

24) Jakou další stavbu občanské vybavenosti byste v obci ocenil/a?

Respondenti uvedli:

- Hřiště, sportoviště, dětské hřiště, koupaliště/bazén/biotop
- Nový obecní dům a úprava prostranství v okolí OU
- Tržnice, obchod
- Sběrný dvůr, ekodvůr

- Domov pro seniory, domov s pečovatelskou službou, byty pro seniory, klub seniorů
- Kulturní dům
- Mateřská školka
- Nové chodníky
- Parkovací místa
- Restaurace
- Vylepšení stávajících
- Cyklostezka
- Pošta

Citace některých odpovědí:

„Nový obecní úřad a hasičskou zbrojnicí, veřejné sportoviště, lepší hospodaření s dešťovou vodou (retence, vsakovací systémy, využití pro závlahy...)“

„Společenská místnost na pronajmutí (vybavenou kuchyňku a posezení k rodinným oslavám)“

25) Napadá Vás k tomuto tématu něco dalšího, co v dotazníku nezaznělo? (připomínky, návrhy pro obec....)

Citace z odpovědí respondentů:

„Vyměnit zaměstnance pro údržbu obce, nejsou k ničemu.“

„V obci není ani jeden přechod pro chodce – prioritně zřídit přechody.“

„Obec by měla zrychlit vyřizování agendy týkající se staveb a výstavby.“

„Udělat komplexní studii analyzující současný stav a budoucí možnosti v rámci občanské vybavenosti města, komunikaci s občany.“

„Více komunikace a pohled celku, ne jednotlivce.“

3.5 Dílčí závěry

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 114 respondentů ze čtyř obcí na území JMK. Tři z nich mají kolem 1 000 obyvatel, čtvrtá z nich do 10 000 obyvatel. Dotazník byl ze tří čtvrtin vyplněn online. Mezi respondenty je 32 % mužů a 68 % žen. Největší zastoupení respondentů je ve věku 26-65 let, téměř 80 %. Téměř polovina respondentů žije v obci od narození.

Mezi nejvíce využívané komunikační nástroje vedení obce s občany patří místní rozhlas, zpravodaj a webové stránky obce.

Dle šetření bylo zjištěno, že obce nejvíce komunikují skrz místní rozhlas a webové stránky. U těchto možností bylo nejmenší procento odpovědí nevím a obec nepoužívá. Dalšími hojně využívanými komunikačními nástroji jsou obecní noviny, nástěnka u OÚ a setkávání s občany. Naopak v malé míře obce využívají dotazníkové šetření, hlasování a sociální síť.

- Toto tvrzení se potvrdilo.

Obec by měla více komunikovat své záměry s občany a zabývat se připomínkami ze strany občanů.

Druhá hypotéza se zaměřuje na spokojenost občanů s komunikací. Třetina respondentů je s komunikací ze strany obce spokojená. Taktéž třetina je celkem spokojena.

Nespokojenost uvedla třetina respondentů. Můžeme říct, že dvě třetiny respondentů jsou spokojeni.

Taktéž 70 % respondentů je spokojeno s informovaností ze strany obce.

Občané mají možnost vznášet dotazy a připomínky na vedení obce. Mohou využít písemnou, elektronickou a telefonickou formu nebo osobní, 66 % respondentů uvedlo, že se obec jejich dotazy a připomínkami zabývá.

- Toto tvrzení se nepotvrdilo, dle šetření jsou občané s komunikací vedení obce převážně spokojeni.

Vzájemná spolupráce obcí pomáhá k jejich rozvoji.

Spolupráci obcí potvrdilo 63 % respondentů, pouze 4 % respondentů uvedlo, že obec s okolními obcemi nespolupracuje. Jako oblast spolupráce uváděli údržba komunikací, kanalizace, kultura, svazek vodovodu, sociální služby, veřejná doprava, čistírna odpadních vod, cyklostezka. Téměř tři čtvrtiny respondentů uvedlo, že je spolupráce obcí pro jejich rozvoj prospěšná, pouze 3 % respondentů spolupráci jako prospěšnou nevnímá. Spolupráce obcí je nutná pro jejich rozvoj.

- Toto tvrzení se potvrdilo.

Občané malých obcí nejsou spokojeni se stavem technické infrastruktury v obci.

Dle šetření se ukázalo, že více než polovina respondentů je spokojena se stavem komunikací v obci. V obcích, kde se nachází železniční stanice jsou občané s jejím stavem spokojeni. Téměř dvě třetiny, 63 %, respondentů uvedlo, že jsou se stavem technické infrastruktury spokojeni. Další typ technické infrastruktury nepožaduje 59 % respondentů. Ti, kteří by další TI uvítali, uvedli cyklostezku, optickou síť, přístav.

S celkovým stavem TI v obci je spokojeno 63 % respondentů, 37 % je nespokojeno.

Více než polovina, 57 %, respondentů nevnímá žádnou TI ve velmi špatném stavu, která by potřebovala prioritně opravit. Mezi zbylými 43 % respondentů byly nejčastější odpovědi chodníky, kanalizace, komunikace (místní, krajská), obecní úřad.

- Toto tvrzení se nepotvrdilo, více než polovina respondentů je spokojena.

3.6 Doporučení

Po vyhodnocení dotazníkového šetření a z výstupů rozhovorů se starosty menších obcí mi vyplynulo několik doporučení, které by mohly pomoci menším obcím v komunikaci při budování technické infrastruktury a celkovému rozvoji obce. Uvedu oblasti a jednotlivá doporučení.

Komunikační nástroje obce

Jako spolehlivé nástroje komunikace obce jsou především místní rozhlas, webové stránky obce a obecní zpravodaj. Těchto nástrojů by se měly obce držet. V případě obecního rozlasu je možná jeho modernizace zavedením bezdrátového vysílání, které má mnoho výhod oproti klasickému řešení. Webové stránky obce by měly být vždy aktuální a přehledné. Obyvatelé i návštěvníci obce, tak mají přístup k aktuálním informacím o dění v obci. Místní zpravodaj jako tradiční forma informování, je zaveden ve většině obcí. Tento nástroj by měl být určitě zůstat zachován, v komunikačním portfoliu má své místo. V případě, že je místní zpravodaj vyvěšen na webové stránky obce nebo jinou platformu, snižují se náklady na jeho tisk a distribuci. Obyvatelům, kteří přístup na internet nemají, je vhodné jej doručit ve formě tištěné, ať už do schránek či formou výzvy k vyzvednutí na obecním úřadu.

Se stále větším zájmem populace o sociální sítě, je dobré jít s dobou a využívat možností komunikace přes sociální sítě a mobilní aplikace. Mobilní aplikace nejsou zatím pro obce dostupné plném rozsahu, především z důvodu vysokých nákladů na sms zprávy. V případě snížení nákladů si myslím, že se tyto služby stanou dostupnější a tím pádem využívanější ve více ohledech.

Starší obyvatelé jsou zvyklí na klasické formy komunikace, jako je místní rozhlas a obecní zpravodaj. Mladší obyvatelé ocení formu komunikace přes webové stránky, sociální sítě a popřípadě mobilní aplikaci.

Aby měly vyjmenované komunikační nástroje žádoucí dosah, je potřebná jejich prezentace občanům, především jejich výhod. Nejlepším způsobem komunikace obce s občany je kombinace tradičních a modernějších nástrojů komunikace.

Komunikace s občany

Komunikace s občany je klíčová. Obec může zapojit obyvatele do dění v obci, přípravy plánu rozvoje obce a dalších rozvojových dokumentů. Aktivní obyvatelé, kteří se zajímají o dění v obci se určitě rádi zapojí. Už při sestavování harmonogramu přípravy PRO je vhodné myslet na způsob zapojení občanů a v jaké míře. Jak bylo v práci popsáno, je několik stupňů participace občanů.¹⁰⁷ Při přípravě PRO je dobré poskytovat aktuální informace o průběhu tvorby, pořádat veřejné diskuse, reflektovat připomínky ze strany občanů. Informace může obec vyvěsit na webové stránky, nástěnku u OÚ atd. Komunikace s občany by měla probíhat komunikačními nástroji, které daná obec stanoví, například v komunikační strategii.

Spolupráce obcí, rozvoj

Spolupráce obcí při budování infrastruktury se ukázala jako klíčová. Být členem svazku obcí představuje velkou výhodu především pro malé obce. Větší obce „táhnou“ ty menší a společně dokáží daleko více než každá sama. Při budování TI je to skoro nepostradatelné. Budování technické infrastruktury a péče o ni je velmi nákladná investice. Svazek obcí může pro menší obce svazku zařídit přípravné práce – jako je projekt, administrace, žádost o dotaci, přijetí dotace, výběrové řízení na zhotovitele atd. a obec se pak podílí na financování.

Technická infrastruktura

Plánování TI je zakotveno v PRO, ÚP a RP, proto je důležité tyto dokumenty zpracovávat. Datová infrastruktura je velmi potřebná, jak vychází ze šetření. Stále však existují obce, které nemají dobudovanou základní infrastrukturu, jako je vodovod, kanalizace a čištění odpadních vod. V takových obcích je důležité se primárně zaměřit na dobudování této základní infrastruktury a poté jako nadstavbu řešit infrastrukturu datovou. V případě budování kanalizace nebo vodovodu je možné do připraveného výkopu umístit volné chráničky, které lze časem využít při

---

¹⁰⁷ Viz. kapitola 2.2.3 Územní plánování, Participační žebřík

budování datové infrastruktury a ušetřit tak finanční prostředky i další rozsáhlé omezení stavebními pracemi v obci.

Vedení obce by se mělo především zajímat o své spoluobčany, dění v obci a aktivní spolupráci s ostatními obcemi. To vede k rozvoji obce, ne její stagnaci.

4 ZÁVĚR

V této práci, především v empirické části, jsem se zabývala menšími obcemi, stavem jejich technické infrastruktury a komunikací vedení obce s občany. Vysoký podíl malých obcí v České republice nemusíme brát jako překážku rozvoje regionů, ale právě naopak. Spolupráce obcí je dle šetření jednoznačně prospěšná.

Důležitou osobou pro rozvoj obce je starosta. Úspěšnost rozvoje je závislá především na jeho osobě. Je žádoucí, aby se starostové obcí neustále vzdělávali a měli přehled o nastupujících trendech, které pak zahrnuli to do strategických plánů rozvoje obce. Ideální je, když jsou ve vedení obce lidé s odbornou kvalifikací, kteří mají s daným územím vztah a záleží jim na něm.

Velice potřebným nástrojem rozvoje jsou plány rozvoje obce a další strategické dokumenty (územní plán, regulační plán), na základě kterých mohou obce postupovat. Obce také mohou přenést některé činnosti na ORP nebo jinou obec v regionu. Meziobecní spolupráce se potvrdila především v rozhovorech se starosty a starostkou obcí.

V poslední době dochází ke stěhování obyvatel z větších měst do přilehlých obcí. Tento jev úzce souvisí (především do budoucna bude souviset) s budováním a zkapacitňováním technické infrastruktury. Což představuje pro obce do budoucna nemalé výdaje.

V teoretické části jsem nejprve vymezila základní pojmy – komunikace, veřejná infrastruktura, rozvoj, region, rozvoj regionů, regionální management, zvláštnosti a význam manažerské práce a komunikace, spolupráce obcí, budování technické infrastruktury a specifika stavebnictví. V empirické části jsem provedla dotazníkové šetření mezi občany čtyř menších obcí na území Jihomoravského kraje. Šetření se zúčastnilo 114 respondentů. Dvě ze stanovených hypotéz se potvrdily a dvě nikoli. Jako kvantitativní část šetření jsem provedla rozhovory se dvěma starosty a paní starostkou menších obcí v JMK, kterých jsem se tázala na tři předem stanovené otázky pro doplnění kvantitativního šetření. Na závěr jsem v práci uvedla možná doporučení.

Cílem práce bylo vymezit téma nejprve teoreticky a poté v empirické části vyhodnotit stanovené hypotézy na základě provedeného dotazníkového šetření a osobních rozhovorů. Vymezený cíl práce byl naplněn.

5 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BAJER, M., KARMAZÍNOVÁ, M., PUCHRÍK, J. a kol.: *Konstrukce a dopravní stavby - studijní opora pro kombinované studium*. CERM, elektronická forma, 2004.
- [2] Bilance počtu obyvatel v obcích Jihomoravského kraje | ČSÚ v Brně. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/bilance_poctu_obyvatel_v_obcich_jihomoravskeh_o_kraje
- [3] CESNET | *CESNET, zájmové sdružení právnických osob* [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.cesnet.cz/sdruzeni/>
- [4] CESNET | *CESNET, zájmové sdružení právnických osob* [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.cesnet.cz/sdruzeni/zpravy/tiskove-zpravy/pred-25-lety-se-nase-zeme-pripojila-k-internetu/>
- [5] CityApp - mobilní aplikace pro město. *CityApp - mobilní aplikace pro město* [online]. Copyright © 2017 [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <http://cityapp.cz/>
- [6] Co je eGovernment? - Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2019 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 17-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx>
- [7] Czech POINT - Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2019 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>
- [8] Česká Obec. *Česká Obec* [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <http://www.ceskaobec.cz/>
- [9] Zaměstnanost, nezaměstnanost | ČSÚ. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 07.01.2020] Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zamestnanost_nezamestnanost_prace
- [10] Demas | *Kdekoliv ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti*. [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.demas.cz/wp-content/uploads/2012/01/metodika-participace-online.pdf>

- [11] GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2. ISSN 80-251-20-9
- [12] GREBENÍČEK, Pavel. *Regionální a municipální ekonomika*. Zlín, 2011. Studijní opora
- [13] *HR Monitor. Personální procesy ve firmách v ČR. - základní výstupy studie* [online]. [cit. 09.01.2020]. Dostupné z: <http://docplayer.cz/8055818-Hr-monitor-personalni-procesy-ve-firmach-v-cr-zakladni-vystupy-studie-srpen-2013.html>
- [14] *Infrastruktura (Infrastructure) - ManagementMania.com*. [online]. Copyright © 2011 [cit. 22-12-2019]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/infrastruktura-infrastructure>
- [15] JEŽEK, J.; Malast, J.; Kopecký, M.; Kaňka, L. *Spolupráce obcí a měst. České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2015. 211 s. ISBN 978-80-261-0698-2
- [16] JEŽEK, Jiří a kol. *Regionální rozvoj*. Vyd. 1. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2014. 122 s. ISBN 978-80-261-0462-9, str. 7
- [17] Kolektiv autorů. *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury*, Praha: ČVUT, 2016. [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/53-TB050MMR01-Standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury-2017-10-30.pdf>
- [18] *Komunikační strategie města Uherský Brod*. [online]. 2014. [cit. 28.12.2019]. Dostupné z: <https://www.ub.cz/public/docs/strategicke-dokumenty/komunikacni-strategie-mesta.pdf>
- [19] KUTSCHERAUER, Alois. *Regionální a municipální management*. Ostrava, 2006. Dostupné z: http://rozvoj-obce.cz/wp-content/uploads/2006_Rizeni_regionalni_a_mistni_spravy.pdf, str. 57
- [20] *Kvalitní správa - Jindřichův Hradec: Elektronická úřední deska (informační panel)*. *Kvalitní správa - kvalitní služby, spokojení občané* [online]. [cit. 27-12-2019]. Dostupné z: <http://kvalitavs.cz/jindrichuv-hradec-elektronicka-uredni-deska-informacni-panel/>
- [21] LINDR, Jaroslav. *Sociální komunikace, studijní opory*, Brno, 2006

- [22] LINKESCHOVÁ, Dana. *K otázkám managementu ve stavebnictví*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2005. ISBN 80-7204-396-x., str. 16-17.
- [23] MATOUŠKOVÁ, Zdena. *Regionální a municipální ekonomika*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2000. 156 s. ISBN 8024500612
- [24] Mikroregiony | ČSÚ. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/13-2105-05-v letech_2000_az_2004-7_1_mikroregiony
- [25] Mikroregiony | ČSÚ. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/25385875/15420646+71.pdf/80071132-672e-44e9-9c46-a94f208aa426?version=1.0>
- [26] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury. Object moved [online]. Copyright ©2019 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, všechna práva vyhrazena [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/Ministerstvo/Stavebni-pravo/Stanoviska-a-metodiky/Stanoviska-odboru-uzemniho-planovani-MMR/9-Ostatni- stanoviska-a-metodiky/Standardy-dostupnosti-verejne-infrastruktury>
- [27] Místní akční skupiny | NS MAS. *NS MAS | Národní síť Místních akčních skupin České republiky* [online]. Copyright © 2020 Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>
- [28] Mobilní rozhlas [online]. [cit. 17-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mobilnirozhlas.cz/>
- [29] MÜHLFEIT, Jan a Melina COSTI. *Pozitivní leader: jak energie a štěstí pohánějí špičkové týmy na cestě k úspěchu*. Přeložil Viktor JUREK. V Brně: Management Press, 2017. ISBN 9788026505914
- [30] Obce na webu. *Obce na webu* [online]. Copyright © [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://obcenawebu.cz/>
- [31] POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY. Praha, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019. ISBN 978-80-7538-232-0. Dostupné z:

- https://www.mmr.cz/getmedia/46278cf6-d280-455a-8cb2-1b152016a3c9/PUR_CR_ve_zneni_Aktualizaci_1_2_3_brozura_CZ.pdf.aspx
- [32] Počet obyvatel v obcích - k 1.1.2019 | ČSÚ. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 29-12-2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-za0wri436p>
- [33] Program rozvoje obcí [online]. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: http://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf
- [34] Program rozvoje obcí [online]. Copyright ©4 [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <http://www.obcepro.cz/data/MMR-obce-investori-web.pdf>
- [35] Regiony - Metodická podpora regionálního rozvoje. [online]. Copyright ©2005 [cit. 20-12-2019]. Dostupné z: http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/regiony_red.html
- [36] Samostatná působnost obce - SMS ČR - Rok v obci. *SMS ČR - Rok v obci* [online]. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <http://www.rokvobci.cz/rukovet-starosty/detail/33-samostatna-pusobnost-obce/>
- [37] Specifika stavebnictví – Architektura, stavebnictví. *Architektura, stavebnictví - Vše co student potřebuje vědět* [online]. Copyright © 2020. Všechna práva vyhrazena. [cit. 09.01.2020]. Dostupné z: <http://stavebnictvi-architektura.studentske.cz/2009/05/specifika-stavebnictvi.html>
- [38] Specifikace regionů | ČSÚ. *Český statistický úřad* | ČSÚ [online]. [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/specifikace_regionu
- [39] Svaz měst a obcí České republiky. | *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. Copyright © Svaz měst a obcí České republiky [cit. 04-01-2020]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/>
- [40] ŠAJDLEROVÁ, Ivana a Miloslav KONEČNÝ. *Základy managementu* [online]. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita, 2007 [cit. 05-01-2020]. ISBN 978-80-248-1520-6., str. 13
- [41] *United Nations E-Government Survey 2018*. New York: United Nations, 2018. ISBN 978-92-1-123205-9.

- [42] Úvodní stránka | MOBISYS. *Úvodní stránka* | MOBISYS [online]. Copyright © Macron Software. Všechna práva vyhrazena. [cit. 28-12-2019]. Dostupné z: <https://www.mobisys.cz/>
- [43] VEBER, Jaromír. *Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 978-80-7261-200-0.
- [44] VODÁČEK, Leo a Oľga VODÁČKOVÁ. *Moderní management v teorii a praxi*. 2., rozš. vyd. Praha: Management Press, 2009. ISBN 9788072611973
- [45] Výstupní objekt VDB. *Velikostní skupiny obcí - územní srovnání*. [online]. [cit. 04.01.2020]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=RSO02&z=T&f=TABULKA&katalog=30829&str=v62&evo=v554 !_VUZEMI97-100H_1&c=v61~2__RP2018MP12DP31
- [46] ZAHUMENSKÁ, Vendula. *Zapojení veřejnosti do územního plánování*. Brno, 2014. Disertační práce. Masarykova univerzita. Právnická fakulta. Obor Správní právo a právo životního prostředí
- [47] Zákon č. 114/1995 Sb. Zákon o vnitrozemské plavbě
- [48] Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení)
- [49] Zákon č. 13/1997 Sb. Zákon o pozemních komunikacích
- [50] Zákon č. 131/2000 Sb. Zákon o hlavním městě Praze
- [51] Zákon č. 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)
- [52] Zákon č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů
- [53] Zákon č. 248/2000 Sb. Zákon o podpoře regionálního rozvoje
- [54] Zákon č. 254/2001 Sb. Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
- [55] Zákon č. 266/1994 Sb. Zákon o dráhách
- [56] Zákon č. 274/2001 Sb. Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)

- [57] Zákon č. 458/2000 Sb. Zákon o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
- [58] Zákon č. 46/2000 Sb. Zákon o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon)
- [59] Zákon č. 500/2004 Sb. Zákon správní řád

6 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Czech POINT Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál

ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
JMK	Jihomoravský kraj
MAS	Místní akční skupina
ORP	Obec s rozšířenou působností
OÚ	Obecní úřad
PRO	Program rozvoje obce
PÚR	Politika územního rozvoje
RP	Regulační plán
TI	Technická infrastruktura
ÚP	Územní plán
ZÚR	Zásady územního rozvoje

7 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Název obce	67
Graf 2 - Pohlaví	68
Graf 3 - Věk.....	68
Graf 4 - Jak dlouho žijete v obci?	69
Graf 5 - Je v obci vodovod?.....	70
Graf 6 - Je v obci plynovod?.....	70
Graf 7 - Je v obci teplovod?	71
Graf 8 - Teplovod - Ivančice	71
Graf 9 - Kanalizace.....	72
Graf 10 - Elektřina.....	72
Graf 11 - Datová infrastruktura	73
Graf 12 - Kamerový systém.....	73
Graf 13 - Kamerový systém, Moravské Bránice	74
Graf 14 - Kamerový systém, Nová Ves.....	74
Graf 15 - Kamerový systém, Šaratice	74
Graf 16 - Kamerový systém, Ivančice	74
Graf 17 - Stav komunikací	75
Graf 18 - Stav železniční stanice	76
Graf 19 - Celkový stav technické infrastruktury	77
Graf 20 - TI v nejhorším stavu.....	77
Graf 21 - TI v nejhorším stavu, Jiné.....	78
Graf 22 - Komunikace vedení obce s občany	79
Graf 23 - Informovanost občanů.....	80
Graf 24 - Dotazy a připomínky.....	81
Graf 25 - Místní rozhlas.....	82
Graf 26 - Obecní noviny, zpravodaj.....	83
Graf 27 - Nástěnka u OÚ	83
Graf 28 - Setkávání s občany	84
Graf 29 - Dotazníkové šetření.....	85

Graf 30 - Hlasování, referendum.....	85
Graf 31 - Webové stránky	86
Graf 32 - Sociální sítě.....	87
Graf 33 - Komunikační prostředky, jiné	87
Graf 34 - Spolupráce s okolními obcemi.....	89
Graf 35 - Spolupráce obcí pro jejich rozvoj	90

8 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Kategorie Indexu EDGI (vlastní zpracování).....	32
Tabulka 2 - Struktura programu rozvoje obce (převzato)	38
Tabulka 3 - Formy meziobecní spolupráce.....	57
Tabulka 4 - Velikostní struktura obcí v JMK	62
Tabulka 5 - Základní informace o obcích.....	66
Tabulka 6 - Souhrnná tabulka výsledků otázky číslo 21	88

9 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - 4M Pozitivního leadershipu.....	21
---	----

10 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Dotazník pro obyvatele obcí

Příloha č. 2: Přepis rozhovorů se starosty a starostkou